Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Årsredovisning

2019

Länsförsäkringars symbol fyllde 50 år 2019.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän grundades redan 1845.

Innehåll

Inledning

2 Vd har ordet

Verksamheten

4 Samverkan som stärker Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Finansiella rapporter

6 Förvaltningsberättelse
10 Resultaträkning
11 Resultatanalys
12 Balansräkning
14 Förändring eget kapital
15 Kassaflödesanalys
16 Noter
44 Revisionsberättelse

Bolagsstyrning

48 Styrelse och ledning
50 Valberedning, kontrollfunktioner, aktuarie och kundombudsman
51 Fullmäktige

Bolagsstämma 2020

Ordinarie bolagstämma hålls onsdag 1 april 2020 klockan 17 i Uddevalla.

Pigg och kraftfull 174-åring med blicken mot framtiden

Vd har ordet > Tiotalets sista år och bolagets 174:e är nu sammanfattat. Den som ger sig in i 2019 års siffror kommer att möta en pigg och kraftfull 174-åring. De senaste årens tillväxt fortsätter och de goda resultaten har skapat förutsättningar för årlig återbäring till våra kunder.

I den här inledande delen av årsredovisningen relateras till de siffror som presenteras, men framför allt berättar jag om det som leder fram till nämnda siffror. Sådant som sker i vardagen och som utgör själen i bolaget – kontakten med våra kunder.

När vi nu stänger bolagets 174:e år går vi in i jubileumsåret 2020. Vi firar att vi blir 175 år gamla med blicken vänd mot framtiden. Vi firar genom att skapa förutsättningar för att vara relevanta i 175 år till, minst.

Därför behöver vi en hållbar och långsiktig strategi för framgång. Just hållbarhetsaspekten passar ett regionalt och kundägt företag väl. Vårt bidrag till regionens hållbarhet skapar samhälleligt värde, men även affärsnytta på kort och lång sikt. Ett av flera exempel är det arbete vi gör för våra barn och ungdomar i regionens skolor. Vi vill bidra till att öka andelen som går ur avgångsklasser med godkända betyg, vilket enligt sakkunniga leder till minskat utanförskap, eller som vi vill uttrycka det – ökat innanförskap. Vi engagerar oss även i miljöförbättrande åtgärder i regionen. Inte minst med fokus på kust och hav, som ligger oss varmt om hjärtat. Vår kommunikation tar ställning och belyser frågor som är viktiga för regionen.

Vidare ägnar vi stor energi åt att se till att vår kapitalförvaltning är hållbar. Som grund följer vi FNs regler för ansvarsfulla investeringar, men vi går längre än så. Dels genom att begränsa vårt koldioxidavtryck, men även genom att exkludera icke hållbara innehav till förmån för innehav med en tydlig hållbar prägel. Vi investerar i lokala bolag som bidrar till regionens utveckling genom bland annat sysselsättning. Även återbäringen sorterar delvis under hållbarhetsbegreppet och bidrar till positiv ekonomisk utveckling i regionen. Återbäringen bidrar även till att skapa kunskap om att vi är kundägda, vilket i sin tur genererar ökad kundnöjdhet.

En annan viktig del av verksamheten är det skadeförebyggande arbetet. Det är självklart så att den som råkat ut för en skada ska få allra bästa hjälp. Men det bästa är om skadan aldrig uppstår. Inte minst för miljön. Under året har vi, med glimten i ögat, informerat om hur man kan skydda sig mot vanliga skadehändelser i hemmet. Vi har även lanserat en sjökarta där vi märkt ut de grund och skär som varje sommar får flest ofrivilliga besök av båtägare. Kartan tog vi fram ihop med våra vänner och samarbetspartners på Sjöräddningen. Vi bad även våra kunder att komplettera sjökartan med fler potentiella faror, vilket man med god entusiasm hjälpt till med.

För att se tydligare resultat av vårt skadeförebyggande arbete har vi beräknat den positiva miljöpåverkan av en skada vi lyckats avstyra. En vattenskada som aldrig blir av är värd 300 kilo CO_2 och en villabrand hela 25 ton CO_2, vilket ungefär motsvarar utsläpp från en bensindriven bil som kör tre varv runt jorden. Förutom miljöbesparingen förenklas livet för den som annars hade drabbats. Och rent ekonomiskt ökar bolagets möjligheter att hålla premierna nere och återbäringen uppe – en mycket positiv bieffekt för ett kundägt bolag.

Det finaste som kan hända oss är att våra kunder tycker att vi gör ett bra jobb.

Att vi har ett trevligt och professionellt bemötande och att de produkter vi erbjuder är bra och skapar trygghet. Under 2019 fick vi väldigt fin återkoppling från våra kunder. I de kundundersökningar som Svenskt Kvalitetsindex (SKI) varje år genomför i branscherna bank, försäkring och fastighetsförmedling vann Länsförsäkringar i flertalet kategorier. I hela sju kategorier av totalt tio var vi bolaget kunderna tyckte bäst om. Det är vi gränslöst stolta och glada över.

Vi möter våra kunder i de kanaler kunderna föredrar. I vår bank- och försäkringsapp, i ett videomöte, över telefon eller ett fysiskt möte. Ibland över en fika på någon av våra arton kundmötesplatser i Göteborg och Bohuslän. Titt som tätt är vi till och med hemma hos våra kunder eller besöker deras företag. Då kan det röra sig om skadeförebyggande samtal, besiktning, skadereglering, försäljning eller genomgång av försäkringsbehov. Hur och var vi än ses är vår ambition att kontakten med oss ska uppfattas som enkel, engagerad och professionell.

Vi träffar även våra kunder, befintliga och potentiella, genom marknadsnärvaro. Vi ansträngер oss för att förmedla att vi är kundägda. Inte minst i samband med den årliga återbäringen, som i sig är ett fint bevis på att vi skiljer oss från andra bank- och försäkringsbolag. Med 2020 års återbäring har vi under sex år delat ut en miljard till våra delägare. I snitt 12 procent tillbaka på sakförsäkringspremierna varje år.

Det sägs att allt går snabbare och snabbare – andra utrycker det som att det aldrig kommer att gå så långsamt som det gör nu. Oavsett så är det vår övertygelse att vi alltid måste vara en attraktiv arbetsgivare för att attrahera nya medarbetare och utveckla våra nuvarande. Vi vill skapa en kultur som bygger stolthet och ha medarbetare som identifierar sig med bolagets värderingar. Det är avgörande för att i slutändan kunna behålla våra nöjda kunder.

En god arbetsmiljö och arbetsuppgifter som skapar engagemang, delaktighet och möjlighet till utveckling är avgörande för framgång. Vi ska prestera på en hållbart hög nivå. Det innebär att vi ska hålla över tid och att kortsiktigheten får stå tillbaka för den längre horisonten. Enligt vår årliga medarbetarundersökning är våra medarbetare stolta över att vara en del av bolaget och anser att vi står för rätt värden och bidrar med något värdefullt till samhället.

Genom förebyggande hälsoaktiviteter, som tidiga insatser vid kortare sjukfrånvaro, mental träning och verktyg för att arbeta smart utifrån hjärnans förutsättningar, byggs en sund arbetsmiljö där alla medarbetare är aktiva och tar ansvar för sin egen hälsa. Långsiktigt bidrar det till ökad trivsel och hälsosammare livsstil. Därför är det glädjande att konstatera att vi lyckats minska korttidssjukfrånvaron samtidigt som vi har en hög prestationsnivå och levererar toppresultat.

Det sägs att kunderna aldrig kan tycka mer om ett bolag än vad dess medarbetare gör. Det tycker vi låter rimligt. Därför är vi noga med att skapa en trygg och utvecklande arbetsmiljö för våra medarbetare.

Trevlig läsning

Göteborg i februari 2020.

Ricard Robbstål
Vd

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Samverkan > Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger tillsammans med de övriga länsförsäkringsbolagen Länsförsäkringar AB, med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala - Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har alltid kundkontakterna här i länet, men i Länsförsäkringar AB bedrivs affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina respektive marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger 7 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB räknas in i Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket
Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett varumärkes- och värderingsarbete som varit konsekvent och långsiktigt. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2019 visar att Länsförsäkringar har det nionde högsta anseendet av alla svenska företag – en lista som toppas av Volvo och Ikea. Länsförsäkringar har också under många år legat högt upp när Svenskt Kvalitetsindex redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag – den senaste mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

Liv- och pensionsförsäkring
Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkringsbolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars rekommenderade fondutbud består av 38 fonder med eget varumärke och 54 externa fonder. Utöver det rekommenderade utbudet erbjuds 57 fonder i ett utökat fondutbud. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas till stora delar av externa förvaltare. Länsförsäkringar Fondliv förvaltar 159 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Länsförsäkringar Liv, som är stängt för nyteckning sedan 2011, förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i fyra bestånd; Nya Trad, Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension. De flesta kunder med Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension har möjlighet att byta sina befintliga försäkringar till Nya Trad. Länsförsäkringar Liv förvaltar cirka 114 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Bankverksamhet
Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med en låg risk ha en fortsatt god tillväxt i volymer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda bankkunder både bland företags- och privatkunder.

Djur- och grödaförsäkring
Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som nära, innovativa, engagerade och enkla byggt ett starkt varumärke i Sverige. Nu pågår arbetet med att etablera Agrias varumärke på de övriga fem marknaderna i Europa med samma framgångsrika koncept. En viktig del av Agrias affärsmodell är nära samarbeten med djurägarorganisationer.

Hälsa
Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppförsäkringsområdet, mot såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena som utvecklas finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring, samt bolåneskyddet ”Bo kvar”.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster och personligt samtalsstöd. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa. Bolåneskyddet är ett viktigt sätt att bidra till våra strategiska bolånekunders ekonomiska trygghet.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad
Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän betalar årligen in en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik, men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns kunder.

Länsförsäkringars forskningsfond

Länsförsäkringars forskningsfond är en forskningsstiftelse som ägs av länsförsäkringsgruppen. Stiftelsen är en del av vårt samhällsengagemang. Genom forskningsfonden stödjer vi forskning som ligger nära människors vardagliga trygghet. Forskningsanslag ges till projekt på en kvalificerad vetenskaplig nivå med relevans för Länsförsäkringar och våra kunder. Alla resultat görs allmänt tillgängliga och på så vis bidrar Länsförsäkringar till en kunskapsbaserad trygghetsutveckling av hela samhället.

Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB så direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen, tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän med ägarandelarna 5,6 respektive 4 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän. Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet till försäkringsförmedlarna.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och att öka värde för kunderna. Utvecklingsarbetet bedrivs alltid från kundbehov och länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier och affärsplaner fokuseras dels på utveckling av kundmötesplatserna, dels på produkter, tjänster och funktioner för länsförsäkringsbolagens sakförsäkringsaffär.

Utveckling av kundmötesplatser

Under 2019 har specifika satsningar gjorts för att utveckla företagskundmötet, för att förbättra för privatkunderna inom områdena motor och boende och för att generellt förenkla hanteringen av skadeärenden för kunderna. Kontinuerligt pågår också arbete med förbättrad självservice och för att förbättra dialogen och kommunikationen med kunderna.

Det går nu att i de digitala kanalerna kommunicera direkt med enskilda kunder på ett företag, till exempel för att distribuera möteskallelser med bilagor till en personlig brevlåda. Möjligheterna i appen har förbättrats, bland annat i form av en ny startsida som utgår från företagets produkter och tjänster och genom förbättrade funktioner avseende betalningar och överföringar. Även informationen på de öppna sidorna, lansforsakringar.se, har förbättrats med tydligare struktur och innehåll samt företagsfokuserade nyheter vid in- respektive utloggning. Företag kan nu också få e-fakturor Business-to-Business från Länsförsäkringar, det innebär att företaget får fakturan i form av en elektronisk transaktion direkt in i ekonomisystemet.

Dialogen med motorförsäkringskunder har förbättrats genom ett automatiserat flöde. Ett välkomstbrev till nya kunder följs av utskick med bland annat tips om hur självbetjäningstjänster kan användas och vilka fördelar ett utökat engagemang hos Länsförsäkringar ger. Även för motorförsäkringskunder har informationen i de digitala kanalerna förbättrats successivt, det är nu enklare att bli och vara kund.

Även för boendekunder har dialogen förbättrats på motsvarande sätt som för motorförsäkringskunder Det är nu också enklare att köpa en boendeförsäkring i de digitala kanalerna med möjlighet att välja till exempel självrisk och betalningssätt, en förbättring som nu införs successivt.

Kunderna har under året fått utökad självservice för skadeärenden. Det är möjligt att anmäla skador i såväl det inloggade mötet som i appen, tidigare har motsvarande möjlighet funnits i begränsad omfattning. Det går också att göra ändringar i en befintlig anmälan och att skicka med underlag, till exempel bilder, för att underlätta skadereglerингen. På motsvarande sätt kan kunden också ta emot underlag från Länsförsäkringar. Nästa steg är att kunden ska kunna följa hanteringen av skadan i de digitala kanalerna, under året har grundläggande arbete för att skapa denna möjlighet genomförts. Kontinuerligt har också de öppna sidorna förbättrats, allt för att ge kunderna bättre information och en enklare skadehantering.

Utöver detta har många andra förbättringar av de digitala kanalerna, Länsförsäkringars hemsida, det inloggade mötet samt appen, levererats under 2019. Exempelvis är det enklare för kunderna att uppdatera sina kontaktuppgifter och att välja distributionssätt, digital eller post, för dokument. Det är enklare att ansöka om bolån, fondinformationen har förbättrats inkluderande placeringsförslag och användare utan personnummer kan logga in med samordningsnummer. Det är också enklare att hitta eftersökt information och få stöd för hantering av olika ärenden, till exempel att teckna ett försäkringsavtal. Generellt har också säkerheten förbättrats vilket ger ett utökat kundskydd.

Kunddialog har utvecklats genom införande av ett nytt verktyg för proaktiv och automatiserad kundbearbetning via e-post och SMS. Detta tillsammans med förbättrade analysmöjligheter gör det möjligt att ge kunderna relevanta och personliga erbjudanden vid rätt tillfälle. Kommunikation och distribution har löpande förbättrats under året, till exempel kan kunder som använder den digitala brevlådan Kivra nu få huvuddelen av försäkringsbrev och -fakturor distribuerade till denna.

Kunder som tecknar försäkring i det personliga kundmötet, till exempel via telefon, kan nu också direkt teckna avtal för autogirobetalning. Det möjliggörs genom användning av Mobilt BankID.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän avger härmed årsredovisning för förvaltningen under 2019, bolagets 174e verksamhetsår.

Koncernen

I koncernen ingår moderbolaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 558500-8039, de helägda dotterföretagen Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB 556683-5897, LFGB Innovation AB 559183-9039 och dotterföretaget Försäkringsgruppen Väst AB 556524-3721 med en ägarandel om 70 procent. Dessutom ingår i koncernen intresseföretagen Platzer Fastigheter Holding AB (publ) 556746-6437 med en ägarandel om 17 procent, LFant AB 559085-6802 och Skadedjursbekämpning i Väst AB 559164-8505 med ägarandel om 33 procent i vardera. Under 2019 har intresseföretag startats där Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är kommanditdelägare. Försäkringsgruppen Väst Kommanditbolag, 969791-8796 med en ägarandel som uppgår till ca 27 procent samt Försäkringsgruppen Väst Komplementär AB, 559220-0827 där bolaget äger 30 procent. Under 2020 kommer verksamheten i dotterföretaget Försäkringsgruppen Väst AB att överlåtas till Försäkringsgruppen Väst Komplementär AB.

Verksamhet, ägarförhållande och organisation

Länförsäkringar Göteborg och Bohuslän är ett ömsesidigt försäkringsbolag som huvudsakligen är verksamt inom femton kommuner i Västra Götalands Län. Kunderna erbjuds ett heltäckande försäkringsskydd inom sak- och livförsäkring. Banktjänster erbjuds till privatpersoner, lantbrukare och småföretagare. Fastighetsmäklartjänster för privatbostäder och kommersiella fastigheter erbjuds också via franchisetagare anslutna till Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB (publ).

Bolagsformen är ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Ägarnas inflytande utövas av 60 fullmäktigeledamöter, valda av försäkringstagarna. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som för närvarande består av åtta av bolagsstämman valda ledamöter. Härutöver ingår två personalrepresentanter och vd i styrelsen.

Bolaget ingår som ett av 23 kundägda, självständiga lokala bolag i länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger dessa bolag Länsförsäkringar AB (publ) (LFAB). Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger 7 procent av aktiekapitalet i LFAB. Förutom den del av verksamheten där bolaget har egen koncession förmedlar bolaget djur- och grödaförsäkring, liv- och pensionsförsäkringar samt banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ), Försäkringsaktiebolaget Agria (publ), Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), Länsförsäkringar Fondliv AB (publ) samt Länsförsäkringar Bank AB (publ). Samtliga dessa bolag ägs av länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med LFAB som moderbolag. Länsförsäkringsgruppen äger också fastighetsbolaget Humlegården Fastigheter AB (publ), Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB och Länsförsäkringar Mäklarservice AB. Den senare har till uppgift att hantera den förmedlarsålda försäkringsportföljen.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem som inkluderar såväl avgiven som mottagen återförsäkring. Bolaget mottar dessutom återförsäkring från lokala försäkringsbolag inom verksamhetsområdet.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret

Bolaget visar ett positivt resultat i försäkringsrörelsen trots många stora och kostsamma skador. Mycket starkt resultat i kapitalförvaltningen efter ett år med marknadsoptimerad allokering. Försäkringsrörelsens totalkostnadsprocent landade på 101 procent och kapitalförvaltningens totalavkastning på 21 procent.

Under 2019 drabbades bolaget av många stora skador. Underliggande skademängden utvecklas i takt med det växande beståndet. Men storskadorna, främst bränder, påverkar skaderesultatet negativt.

Försäkringsrörelsen har en positiv marknadsutveckling inom de flesta områden. Premieinkomsten för egen räkning (f e r) ökar med 7 procent. Skadekostnaderna f e r ökar med 7 procent. Antalet skador fortsätter att öka. Bolaget hade två storskador som översteg självbehåll. Resultat före återbäring är stabilt i flertalet försäkringsgrenar.

Resultatet i kapitalförvaltningen blev under året avsevärt bättre än väntat då globala börser utvecklades mycket positivt. Bolaget har under året haft en gynnsam tillgångsfördelning vilket lett till en totalavkastning om 21 procent. Alla tillgångslag har bidragit positivt till resultatet och de största bidragen kommer från noterade svenska och globala aktier samt fastighets- och onoterade innehav.

Bankverksamheten har utvecklats positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder även om tillväxttakten har avtagit något jämfört med föregående år. Resultatet i den lokala bankaffären visar fortfarande positivt resultat men når inte upp till samma nivå som tidigare vilket är ett resultat av snabbt sjunkande hypoteksmarginaler. Kreditförlusterna är på en mycket låg nivå. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling som drivs i franchiseform har haft en positiv utveckling under året.

Det totala liv- och pensionsbeståndet minskar med 3 procent 2019. Det är framförallt i de förmedlade kanalerna som vi tappar bestånd medan den egna försäljningen har en positiv trend. Sjukvårdsbeståndet har haft en positiv utveckling. Sammantaget har liv- och hälsaaffären utvecklats fint och positivt resultat uppvisas för denna verksamhetsgren.

Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) för verksamhetsåret 2019. De flesta försäkringstyper omfattas. Bakgrunden till att återbäring föreslås är verksamhetsårets goda resultat och att tydligt synliggöra fördelarna med att vara kund i ett kundägt bolag. Utbetalning av återbäringen sker via insättning på konto och uppgår till cirka 11 procent av premien.

Under året har bolaget ingått avtal gällande köp och delägande av Platzers fastighet Gårda Vesta, som nu är under uppförande. Bolaget tillträder fastigheten efter färdig-

ställande. Samtidigt avser bolaget att flytta befintlig verksamhet från Lilla Bommen till ovan nämnda fastighet och har därför ingått hyresavtal för detta ändamål. Flytt från Lilla Bommen till Gårda Vesta är planerad till juni 2021.

Marknadsutveckling och affärsvolym

Bolaget har under 2019 tagit marknadsandelar inom samtliga segment utom ett – se tabell. Premieinkomsten i sakförsäkring ökade med 7 procent till 1 770 (1 652) mkr. Affärsvolymen i bankverksamheten ökade med 11 procent till 34 349 (30 911) mkr. Antalet bankkunder ökade med 5 procent till 64 927 (61 662). Premieinkomsten liv minskade med 3 procent till 1 010 (1 045) mkr. Pensionskapitalet är 24 (21) mdr.

Marknadsandelar, %	2019	2018
Hem	24,6	24,1
Villahem	38,4	37,7
Fritidshus	45,8	45,1
Personbil	26,3	25,9
Företag	28,5	29,1
Företagsmotor	27,3	26,5

Affärsvolym

Den totala volymen av såväl egen sakförsäkring som förmedlad sak- och livförsäkringsaffär samt för bank och fondsparande fördelar sig enligt följande tabell:

Premieinkomst, mkr	2019	2018
Privat	418	381
Fastighet och företag	476	449
Lantbruk	43	40
Olycksfall	77	69
Motor, Kasko	430	399
Motor, Trafik	219	223
Mottagen återförsäkring	107	91
Summa egen sakförsäkringsaffär	**1 770**	**1 652**
Gemensam sakförsäkringsaffär	173	164
Gemensam livförsäkringsaffär	1 010	1 045
Total premieinkomst	**2 953**	**2 861**
Bank, inlåning	7 142	6 611
Bank, utlåning	23 795	21 905
Övrigt sparande	3 412	2 395
Total affärsvolym	**34 349**	**30 911**

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar f e r ökade med 7 procent till 1 295 (1 210) mkr. Antalet anmälda skador ökade med 5 procent till 78 857 (75 299). Antalet stora skador inom egendom (> 0,5 mkr) minskade till 87 (115) och antalet stora skador inom trafik (>1 mkr) var 5 (6). Skadekostnadens andel av premien, skadekostnadsprocenten, ökade till 80 (79) procent i försäkringsrörelsen och i direkt affär minskade den till 81 (83) procent.

Antalet anmälda skador ökar i takt med bestånden. De typer av skador som framförallt ökar är motor-, rese- och allriskskador. Bolaget har under 2019 haft två storskador där återförsäkringsskyddet trätt in. Bolagets ersättningsreserv förändras över tiden och en omallokering har under året genomförts mellan olika skadeårgångar i trafikreserven. Bolaget har generellt betryggande reserver. De reserver bolaget diskonterar är all långsvansad affär som sjuk och olycksfall, trafik, mottagen trafikaffär och skadelivräntor.

Driftskostnader

Driftskostnaderna ökade under året med 6 procent och uppgick till 350 (330) mkr. Driftskostnadernas andel av premien, driftskostnadsprocenten, uppgick till 22 (22) procent i försäkringsrörelsen och i direkt affär till 23 (23) procent. Bolaget har under året haft ökade driftskostnader som bland annat beror på ökade kostnader till Länsförsäkringar AB.

Återförsäkring

Bolagets behov av återförsäkringsskydd är tryggat genom länsförsäkringsgruppens återförsäkringsprogram. Detta skyddar på årsbasis bolaget vid såväl större enskilda skador som skadehändelser. Endast ett fåtal åtaganden är så stora att de behöver skyddas av separata återförsäkringslösningar. Den risk bolaget maximalt står i en enskild skada eller händelse är 20 mkr. I mottagen återförsäkring är bolagets maximala självbehåll vid en skada 42 mkr.

Kapitalförvaltning

Marknadsvärdet av koncernens placeringskapital inklusive likvida medel uppgick vid verksamhetsårets slut till 9 815 (8 175) mkr. Placeringskapitalet hade den 31 december följande fördelning:

	2019	2018
Räntebärande placeringar	1 398	1 289
Svenska aktier och fonder	1 774	1 246
Utländska aktier och fonder	1 544	1 345
Onoterade aktier och fonder	830	632
Fastigheter	2 435	1 976
Organisationsaktier	1 834	1 687
Totalt	**9 815**	**8 175**

Total avkastning inklusive orealiserad värdeförändring på placeringstillgångar uppgick till 1 744 (436) mkr. Totalavkastningen blev 21 (6) procent. Direktavkastningen blev 5 (2) procent.

Resultat

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 1 543 (300) mkr och efter dispositioner och skatt till 1 330 (358) mkr. Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till -17 (8) mkr. Delposterna i koncernens resultat framgår av femårsöversikten.

Allt ska hålla – du, dina saker och vår planet

Som kundägt och lokalt bolag är det en självklarhet för oss att driva ett långsiktigt hållbarhetsarbete. Genom att förmedla trygghet, minska risker och förebygga skador i vårt närområde kan vi skapa värde för våra kunder och bidra till en positiv samhällsutveckling.

För att göra information om vårt hållbarhetsarbete lättillgängligt för kunder, medarbetare och andra intressenter upprättas en hållbarhetsrapport som är separat från årsredovisningen i enlighet med ÅRL 1995:1554, 6 kap, §10. Rapporten innehåller hållbarhetsupplysningar som är relevanta och behövs för förståelsen av bolagets utveckling, ställning och resultat, däribland upplysningar i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

I hållbarhetsrapporten redogör vi för väsentliga risker, mål, aktiviteter och resultatindikatorer som handlar om hur vi försöker införliva hållbarhet i vårt erbjudande, på vår arbetsplats och i samhället. För som budskapet i det manifest vi lanserade i våras uttrycker så vill vi att ”Allt ska hålla”. Du, dina saker och vår planet.

Arbetet utgår från bolagets hållbarhetspolicy och drivs av avdelningen HR och hållbarhet. Andra relevanta styrdokument, rutiner och system för riskhantering och ytterligare upplysningar om bolagets risker beskrivs i årsredovisningens noter samt Rapport om solvens och finansiell ställning (SFCR).

Bolagets hållbarhetsarbete bygger stolthet, skapar engagemang och stärker varumärket vilket i sin tur påverkar affären positivt.

Hållbarhetsrapporten finns på www.lansforsakringar.se/goteborg-och-bohuslan/om-oss/.

Medarbetare – attraktiv arbetsgivare och stolta medarbetare

I vårt förändringssnabba samhälle är det viktigt att vara en attraktiv arbetsgivare för att attrahera nya medarbetare och utveckla våra nuvarande. Att skapa kultur som bygger stolthet och medarbetare som identifierar sig med bolagets värderingar är avgörande för att till slut kunna få nöjda kunder.

En god arbetsmiljö och arbetsuppgifter som skapar engagemang, delaktighet och möjlighet till utveckling är viktigt. Vi eftersträvar hållbara prestationer med gott ledarskap, en hälsosam arbetsmiljö, samverkan och bra relationer. Vår medarbetarundersökning 2019 visar på stort stolthetsengagemang hos våra medarbetare, med ett utfall om 5,1 på en skala av 6 möjliga.

Under året har bolagets heltidsanställda medarbetare ökat från 381 till 415. Medelåldern är 40 år för både kvinnor och män. Bolagets franchisebolag har 133 anställda medarbetare.

På de årliga så kallade fokusdagarna träffas bolagets samtliga medarbetare för att diskutera strategi och framtid. 2019 har det diskuterats inkludering, kundbemötande, hållbarhet och erbjudanden samt samspel för att bredda affären.

Vårt hälsoarbete fortsätter. Genom löpande förebyggande hälsoaktiviteter, som tidiga insatser inom korttidssjukfrånvaron, mental träning och verktyg för att arbeta smart utifrån hjärnans förutsättningar, byggs en sund arbetsmiljö där alla medarbetare är aktiva och tar ansvar för sin egen hälsa. Långsiktigt bidrar det till ökad trivsel, hälsosammare livsstil och minskad sjukfrånvaro. Korttidsjukfrånvaron i bolaget har sänkts med 8 procent 2019.

Vi har ett långsiktigt mål som ska leda till ökad mångfald i bolaget. Vi ska spegla våra kunder för att kunna erbjuda professionellt bemötande. Under 2019 tog vi emot åtta praktikanter med annat etniskt ursprung än svenskt, varav två fått anställning inom bolaget efter praktikperiodens slut.

Ett aktivt samarbete sker med utbildningar som leder till arbete inom vår bransch. Vi deltar i arbetsmarknadsdagar, erbjuder praktik till ett flertal studenter från bank- och försäkringsutbildningen vid Yrkeshögskolan i Göteborg samt har en studentpool med studenter bland annat från Handelshögskolan i Göteborg. Detta leder till sommarjobb och i flera fall anställning.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

2019 präglades av stark tillväxt inom samtliga affärsområden. Försäkringsrörelsen växer kraftigt inom såväl privat- som företagsmarknad. Bolaget gör det med hög kvalitet och nöjda kunder, samt lönsamhet. Detta trots många större skador. Bankverksamheten växer kraftigt. Även den med hög kvalitet och lönsamhet. Kapitalförvaltningen har varit i mycket stark tillväxt.

Den statistik som fortlöpande publiceras indikerar förhållandevis stark ekonomi även under 2020. Det som kan störa tillväxten bedöms i första hand vara den globala politiska utvecklingen. Bolaget prognostiserar en normal avkastning i alla tillgångsslag (aktier, räntor och fastigheter) under 2020.

Sammanfattningsvis bedömer bolaget att även under 2020 kunna leverera tillväxt och goda resultat i samtliga verksamhetsdelar.

Förslag till disposition avseende moderbolagets vinst

Till bolagstämmans förfogande står följande vinstmedel (tkr):

Balanserat resultat 3 519 398
Årets resultat 1 331 921
Totalt 4 851 319

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, 4 851 319 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning 4 851 319
Summa 4 851 319

Vad beträffar koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter och information.

Femårsöversikt

Koncernen, mkr	2019	2018	2017	2016	2015
Premieintäkter f e r	1 630	1 532	1 414	1 343	1 284
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen*	167	159	90	94	98
Övriga tekniska intäkter och kostnader f e r	-5	-5	-37	1	5
Försäkringsersättningar f e r	-1 295	-1 210	-1 089	-946	-918
Driftskostnader f e r	-350	-330	-301	-290	-273
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring	**147**	**146**	**77**	**202**	**196**
Återbäring	-164	-138	-193	-210	-151
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	**-17**	**8**	**-116**	**-8**	**45**
Finansrörelsens resultat	1 551	267	800	521	500
Övriga intäkter och kostnader	9	25	18	0	-23
Resultat före dispositioner och skatt	**1 543**	**300**	**702**	**513**	**521**
Årets resultat	**1 330**	**358**	**600**	**431**	**452**
Ekonomisk ställning, mkr					
Placeringstillgångar, verkligt värde	9 675	8 089	7 743	7 026	6 429
Premieinkomst f e r	1 685	1 571	1 457	1 364	1 291
Försäkringstekniska avsättningar f e r	3 136	3 013	3 015	2 976	2 773
Kapitalbas**	-	-	-	-	3 878
Erforderlig solvensmarginal	-	-	-	-	267
Konsolideringskapital, mkr					
Beskattat eget kapital	6 074	4 745	4 394	3 793	3 362
Uppskjuten skatt	906	701	790	689	618
Summa konsolideringskapital	**6 980**	**5 446**	**5 184**	**4 482**	**3 980**
Solvensrelaterade uppgifter					
Kapitalbas***	6 795	5 485	5 086	4 497	-
Minimikapital	914	687	701	587	-
Solvenskapitalkrav	3 655	2 747	2 804	2 349	-
Solvenskvot %	186	200	181	191	-
Nyckeltal					
Försäkringsrörelsen					
Skadekostnadsprocent f e r	79,5	79,0	77,0	70,5	72,5
Driftskostnadsprocent f e r	21,6	22,1	21,8	21,6	21,1
Totalkostnadsprocent f e r	**101,1**	**101,1**	**98,8**	**92,1**	**93,6**
Direkt försäkring					
Skadekostnadsprocent f e r	80,9	82,8	78,6	71,5	72,6
Driftskostnadsprocent f e r	22,7	23,2	22,8	22,7	22,0
Totalkostnadsprocent f e r	**103,6**	**106,0**	**101,4**	**94,2**	**94,6**
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning, %	4,8	2,3	1,1	1,2	1,3
Totalavkastning, %	21,3	5,6	12,6	9,5	10,3
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, %	414	347	356	329	308

Från och med 2016 diskonterar bolaget direkt olycksfalls- och trafikaffär. Jämförelseåret är omräknat. Skadelivräntor och mottagen trafikaffär diskonteras sedan tidigare. Övrig affär är odiskonterad.

* Från och med 2017 är räntesatsen 75 procent av snittet på moderbolagets totalavkastning för de senaste tio åren, jämförelseåret är omräknat.
** Kapitalbasen baseras på moderbolagets siffror. Från och med 2015 marknadsvärderas dotterföretaget.
*** Bolagets kapitalbas består av primärkapital.

Resultaträkning

		Koncernen		Moderbolaget	
Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelsen, tkr	**Not**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Premieintäkter f e r					
Premieinkomst	3	1 769 678	1 651 997	1 769 678	1 651 997
Premier för avgiven återförsäkring		-84 387	-81 252	-84 387	-81 252
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-55 387	-39 343	-55 387	-39 343
		1 629 904	**1 531 402**	**1 629 904**	**1 531 402**
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	167 822	159 246	167 822	159 246
Övriga tekniska intäkter och kostnader f e r					
Övriga tekniska kostnader f e r	9	-5 213	-4 753	-5 213	-4 753
		-5 213	**-4 753**	**-5 213**	**-4 753**
Försäkringsersättningar f e r					
Utbetalda försäkringsersättningar	5				
före avgiven återförsäkring		-1 302 866	-1 226 792	-1 302 866	-1 226 792
återförsäkrares andel		59 653	42 672	59 653	42 672
Förändring i avsättning för oreglerade skador					
före avgiven återförsäkring		-45 473	8 726	-45 473	8 726
återförsäkrares andel		-6 461	-34 850	-6 461	-34 850
		-1 295 147	**-1 210 244**	**-1 295 147**	**-1 210 244**
Driftskostnader f e r	6, 7, 8	-350 413	-329 715	-352 575	-338 614
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		**146 953**	**145 936**	**144 791**	**137 037**
Återbäring	33	-163 563	-138 330	-163 563	-138 330
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		**-16 610**	**7 606**	**-18 772**	**-1 293**
Icke-teknisk redovisning, tkr					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		**-16 610**	**7 606**	**-18 772**	**-1 293**
Kapitalavkastning, intäkter	10, 14	478 063	473 035	192 964	475 262
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	11, 14	1 189 960	-186 080	1 477 667	83 110
Kapitalavkastning, kostnader	12, 14	-27 750	-23 130	-26 135	-23 088
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	13, 14	-158 213	-123 958	69 888	-101 558
Andel i intresseföretags resultat	21, 14	236 592	286 755	-6 452	-1 543
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-167 822	-159 246	-167 822	-159 246
Övriga intäkter	15	271 527	277 478	271 527	277 478
Övriga kostnader	15	-262 637	-252 807	-262 637	-252 807
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		**1 543 110**	**299 653**	**1 530 228**	**296 315**
Bokslutsdispositioner	16				
Förändring säkerhetsreserv		-	-	0	-85 000
Förändring periodiseringsfond		-	-	17 500	-30 083
Förändring överavskrivning		-	-	540	-265
Resultat före skatt		**1 543 110**	**299 653**	**1 548 268**	**180 967**
Skatt på årets resultat	17	-212 852	58 625	-216 347	66 261
Årets resultat		**1 330 258**	**358 278**	**1 331 921**	**247 228**
Rapport över totalresultatet					
Årets resultat		**1 330 258**	**358 278**	**1 331 921**	**247 228**
Övrigt totalresultat					
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat inkl. skatt		-	-	-	-
Poster som inte kan omföras till årets resultat inkl. skatt		-	-	-	-
Årets övriga totalresultat		**0**	**0**	**0**	**0**
Årets totalresultat		**1 330 258**	**358 278**	**1 331 921**	**247 228**
Årets totalresultat hänförlig till:					
Ägare av moderbolaget		1 327 958	356 200	0	0
Innehav utan bestämmande inflytande		2 300	2 078	0	0

Resultatanalys 2019

Direkt försäkring av svenska risker för skadeförsäkringsrörelse per försäkringsgren, moderbolaget, tkr	Not	Totalt	Sjuk- och olycksfall	Hem, villa fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring sv. risker	Mottagen åter-försäkring
Premieintäkt f e r	1	1 629 904	71 465	384 628	458 499	401 795	217 164	1 533 551	96 353
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		167 822	13 103	21 513	31 413	16 201	61 250	143 480	24 342
Övriga tekniska kostnader f e r		-5 213	0	0	0	0	-5 213	-5 213	0
Försäkringsersättningar f e r	2	-1 295 147	-51 033	-330 204	-344 613	-289 531	-224 837	-1 240 218	-54 929
Driftskostnader f e r		-352 575	-19 978	-86 408	-120 153	-75 186	-46 403	-348 128	-4 447
Återbäring		-163 563	-7 765	-41 874	-50 033	-41 775	-22 116	-163 563	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		**-18 772**	**5 792**	**-52 345**	**-24 887**	**11 504**	**-20 155**	**-80 091**	**61 319**
Avvecklingsresultat									
Avvecklingsresultat, brutto		-64 853	1 315	-9 502	-33 013	-8 308	-15 345	-64 853	0
Återförsäkrares andel		10 630	-873	1 868	-1 410	-1 504	12 549	10 630	0
Avvecklingsresultat f e r		**-54 223**	**442**	**-7 634**	**-34 423**	**-9 812**	**-2 796**	**-54 223**	**0**
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		723 496	36 293	193 913	179 205	197 209	99 023	705 643	17 853
Avsättning för oreglerade skador		2 504 098	183 964	145 873	320 033	59 604	1 230 037	1 939 511	564 587
Avsättning till återbäring		175 823	8 347	45 012	53 783	44 907	23 774	175 823	0
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring		**3 403 417**	**228 604**	**384 798**	**553 021**	**301 720**	**1 352 834**	**2 820 977**	**582 440**
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		267 695	2 234	1 697	36 837	301	226 626	267 695	0
Not 1									
Premieintäkt f e r		**1 629 904**	**71 465**	**384 628**	**458 499**	**401 795**	**217 164**	**1 533 551**	**96 353**
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		1 769 678	77 263	418 083	518 975	430 048	218 048	1 662 417	107 261
Premier för avgiven återförsäkring		-84 387	-1 739	-15 787	-48 213	-14 636	-4 012	-84 387	0
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-55 387	-4 059	-17 668	-12 263	-13 617	3 128	-44 479	-10 908
Not 2									
Försäkringsersättningar f e r		**-1 295 147**	**-51 033**	**-330 204**	**-344 613**	**-289 531**	**-224 837**	**-1 240 218**	**-54 929**
Utbetalda försäkringsersättningar		-1 243 213	-34 731	-344 547	-323 319	-286 733	-175 520	-1 164 850	-78 363
före avgiven återförsäkring		-1 302 866	-34 731	-347 282	-363 080	-286 864	-192 546	-1 224 503	-78 363
återförsäkrares andel		59 653	0	2 735	39 761	131	17 026	59 653	0
Förändring i avsättning för oreglerade skador		-51 934	-16 302	14 343	-21 294	-2 798	-49 317	-75 368	23 434
före avgiven återförsäkring		-45 473	-15 429	14 488	-11 350	-1 463	-55 153	-68 907	23 434
återförsäkrares andel		-6 461	-873	-145	-9 944	-1 335	5 836	-6 461	0

Balansräkning

Tillgångar, tkr	Not	Koncernen 2019-12-31	Koncernen 2018-12-31	Moderbolaget 2019-12-31	Moderbolaget 2018-12-31
Immateriella tillgångar					
Övriga immateriella tillgångar	18	8 862	21 410	8 862	13 293
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	19	45 574	4 150	4 750	4 150
Placeringar i koncernföretag					
aktier och andelar i dotterföretag	20 ,25	-	-	2 799 378	2 243 964
aktier och andelar i intresseföretag	21, 25	1 345 766	1 141 503	9 532	13 967
Andra finansiella placeringstillgångar					
aktier och andelar	22, 25	7 045 902	5 736 593	5 586 644	4 640 087
obligationer och andra räntebärande värdepapper	23, 25	1 237 705	1 201 514	1 237 705	1 201 514
derivat	24, 25	0	3 840	0	3 840
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		277	997	277	997
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar					
Oreglerade skador	32, 39	267 695	274 155	267 695	274 155
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring	26	300 219	298 254	300 219	298 254
Fordringar avseende återförsäkring		23 252	38 638	23 252	38 638
Övriga fordringar		100 949	84 223	100 679	84 215
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar och varulager	27	28 760	20 981	24 559	20 293
Likvida medel/kassa och bank		178 547	85 638	168 938	76 238
Aktuell skattefordran		18 543	267	17 606	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränteintäkter		2 022	2 113	2 022	2 113
Förutbetalda anskaffningskostnader	28	19 729	18 499	19 729	18 499
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	29	138 643	162 394	136 579	158 822
Summa tillgångar		**10 762 445**	**9 095 169**	**10 708 426**	**9 093 039**

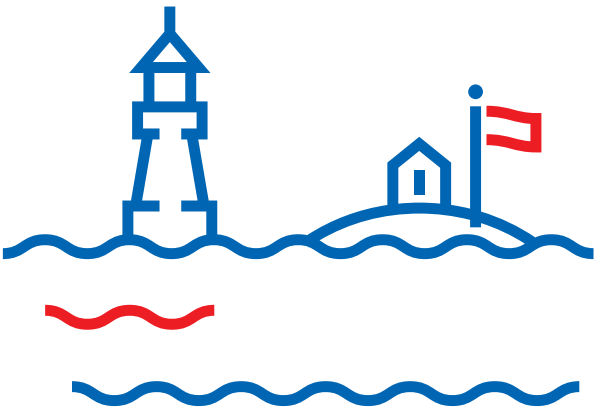

Balansräkning

		Koncernen		Moderbolaget	
Eget kapital, avsättningar och skulder, tkr	**Not**	**2019-12-31**	**2018-12-31**	**2019-12-31**	**2018-12-31**
Eget kapital	30				
Övrigt eget kapital		1 111 788	1 125 866	15 000	15 000
Balanserad vinst eller förlust		3 631 839	3 261 560	3 519 398	3 272 170
Innehav utan bestämmande inflytande		2 330	1 309	0	0
Årets resultat		1 327 958	356 200	1 331 921	247 228
Obeskattade reserver	16				
Utjämningsfond		-	-	19 774	19 774
Säkerhetsreserv		-	-	1 386 234	1 386 234
Periodiseringsfond		-	-	101 500	119 000
Överavskrivning		-	-	6 572	7 112
Försäkringstekniska avsättningar					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	31	723 496	668 109	723 496	668 109
Oreglerade skador	32, 39	2 504 098	2 458 624	2 504 098	2 458 624
Återbäring	33	175 823	160 360	175 823	160 360
Andra avsättningar					
Pensioner och andra förpliktelser	34	0	563	0	563
Uppskjuten skatteskuld	17	906 193	701 128	592 871	382 060
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	35	197 899	185 863	197 899	185 863
Skulder avseende återförsäkring		19 623	38 240	19 623	38 240
Aktuell skatteskuld		0	6 460	0	6 460
Övriga skulder	36	93 306	64 820	49 318	63 642
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37	68 092	66 067	64 899	62 600
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**10 762 445**	**9 095 169**	**10 708 426**	**9 093 039**

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

Tkr	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Förändring i innehav utan bestämmande inflytande	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 2018-01-01	1 072 400	2 721 028	2 906	597 610	**4 393 944**
Vinstdisposition		597 610		-597 610	**0**
Egetkapitaldel i obeskattade reserver	53 466	-53 466			**0**
Tilläggsförvärv av dotterföretag		-4 405			**-4 405**
Transaktion med minoriteten		793	-793		**0**
Utdelning			-2 882		**-2 882**
Årets resultat			2 078	356 200	**358 278**
Utgående balans 2018-12-31	**1 125 866**	**3 261 560**	**1 309**	**356 200**	**4 744 935**
Ingående balans 2019-01-01	1 125 866	3 261 560	1 309	356 200	**4 744 935**
Vinstdisposition		356 200		-356 200	**0**
Egetkapitaldel i obeskattade reserver	-14 079	14 079			**0**
Transaktion med minoriteten			-1 278		**-1 278**
Årets resultat			2 300	1 327 958	**1 330 258**
Utgående balans 2019-12-31	**1 111 788**	**3 631 839**	**2 330**	**1 327 958**	**6 073 915**

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

	Bundet kapital	Fritt kapital		
Tkr	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 2018-01-01	15 000	2 699 216	572 954	**3 287 170**
Vinstdisposition		572 954	-572 954	**0**
Årets resultat			247 228	**247 228**
Utgående balans 2018-12-31	**15 000**	**3 272 170**	**247 228**	**3 534 398**
Ingående balans 2019-01-01	15 000	3 272 170	247 228	**3 534 398**
Vinstdisposition		247 228	-247 228	**0**
Årets resultat			1 331 921	**1 331 921**
Utgående balans 2019-12-31	**15 000**	**3 519 398**	**1 331 921**	**4 866 319**

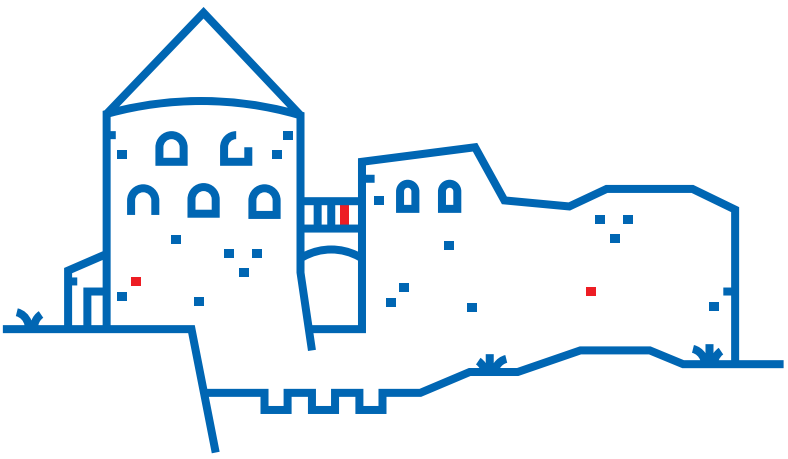

Kassaflödesanalys, indirekt metod

		Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**Not**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Den löpande verksamheten					
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 543 110	299 653	1 530 228	296 314
Kassagenererande poster från investeringsverksamheten		-384 267	-182 842	-64 823	-154 765
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	40	-1 203 889	-247 723	-1 520 973	-284 101
Betald skatt		-32 406	-2 012	-29 601	169
Förändring av rörelsefordringar		19 306	12 430	18 781	10 993
Förändring av rörelseskulder		-18 542	18 079	-18 605	18 079
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**-76 688**	**-102 415**	**-84 993**	**-113 311**
Investeringsverksamheten					
Erhållen utdelning		331 583	138 819	46 484	141 046
Erhållen ränta		18 346	13 733	18 346	13 733
Erlagd ränta		-7	-15	-7	-15
Erhållen utdelning från intresseföretag		34 345	30 305	0	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-13 231	-10 220	-11 716	-9 775
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		188	164	188	137
Investeringar i finansiella tillgångar		-841 180	-1 195 617	-493 653	-1 469 960
Avyttring av finansiella tillgångar		642 434	1 104 438	618 109	1 412 643
Förvärv av andelar i dotterföretag		0	-4 405	-58	-4 405
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**172 478**	**77 202**	**177 693**	**83 404**
Finansieringsverksamheten					
Utbetald utdelning		-2 881	-2 880	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-2 881**	**-2 880**	**0**	**0**
Årets kassaflöde		**92 909**	**-28 093**	**92 700**	**-29 907**
Likvida medel vid årets början		85 638	113 731	76 238	106 145
Likvida medel vid årets slut		**178 547**	**85 638**	**168 938**	**76 238**

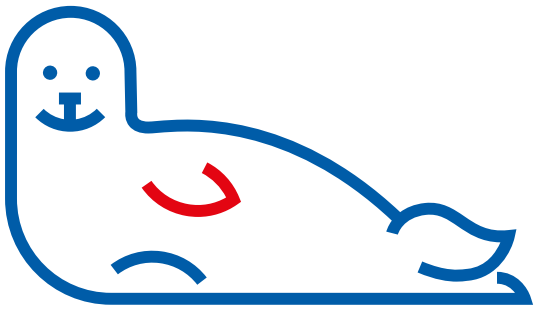

Noter och tilläggsupplysningar

Om inget annat anges avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2019 och avser Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Göteborg.

Adressen till huvudkontoret är Lilla Bommen 8, 404 84 Göteborg och bolagets organisationsnummer är 558500-8039.

Årsredovisningen omfattar kalenderåret 2019.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 6 mars 2020. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på bolagsstämman den 1 april 2020.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats enligt ÅRFL och i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i Finansinspektionens föreskrifter 2015:12 med ändringsföreskrifter har även tillämpats i koncernredovisningen.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de undantag som beskrivs i avsnittet om Moderbolagets redovisningsprinciper.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör ett antal bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden antas vara rimliga. Resultatet används sedan bland annat för att bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Det verkliga utfallet kan avvika från de bedömningar och uppskattningar som gjorts. De antaganden som ligger till grund för uppskattningar och bedömningar ses över regelbundet. Förändringar i gällande bedömningar och uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period.

Valuta

Moderbolagets och koncernens funktionella valuta är svenska kronor och utgör presentationsvaluta. Transaktioner omräknas till transaktionsdagens kurs medan monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor med den stängningskurs som föreligger på balansdagen. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Rapporterna presenteras i tusental svenska kronor (tkr) och samtliga belopp är avrundade till närmaste tusental om inte annat anges.

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med den 1 januari 2019 tillämpar koncernen IFRS 16 Leasingavtal. IFRS 16 medför en ändrad redovisning hos leasetagare då samtliga leasingavtal (med vissa lättnadsregler) ska redovisas i rapport över finansiell ställning som en leasingskuld för skyldigheten att betala framtida fasta leasingavgifter och en leasingtillgång som ett uttryck för rättigheten att få använda en underliggande tillgång.

Vid ingång av ett avtal bedömer koncernen huruvida avtalet inkluderar leasing. Ett avtal är, eller består av, leasing om avtalet medför att koncernen har en rättighet att kontrollera användningen av en identifierad tillgång under en tidsperiod i utbyte mot ersättning.

Koncernen har valt att i balansräkningen inte redovisa leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett lågt värde eller med en leasingperiod som understiger 12 månader respektive avslutas inom 12 månader från den första tillämpningsdagen 1 januari 2019.

Leasingavtalen redovisas i balansräkningen som en nyttjanderättstillgång och en leasingskuld. Nyttjanderättstillgångar klassificeras som motsvarande underliggande tillgång skulle ha redovisats om de ägdes. Leasingavtal som avser lokalhyra klassificeras som rörelsefastigheter och leasingavtal som avser bilar klassificeras som materiella tillgångar. Koncernens leasingskulder redovisas i balansräkningen som övriga skulder.

Koncernen har tillämpat övergångsmetoden modifierad retroaktiv tillämpning som innebär att jämförande information lämnas i enlighet med IAS 17. Metoden innebär att öppningsbalansen för 2019 har räknats om och detta har inte fått någon effekt på eget kapital. Övergången till IFRS 16 innebär att koncernen har redovisat nya tillgångar och skulder för sina operationella leasingavtal som leasetagare för lokaler och bilar. Koncernen har vid övergången redovisat nuvärdet av återstående leasingavgifter som leasingskulder till ett belopp om 60 mkr. Leasingskulden motsvarar framtida diskonterade kassaflöden. Leasingbetalningar fördelas på ränta och amorteringar. Vid fastställande av leasingperioden på redovisade leasingavtal är utgångspunkten löptid på ingångna avtal. Beaktande av förlängningsoptioner har gjorts i vissa fall men anses inte få väsentlig påverkan på de finansiella rapporterna. Nyttjanderättstillgångar har vid övergången redovisats till ett belopp motsvarande leasingskulder och skrivs av utifrån avtalets löptid. Tidigare redovisade koncernen operationell leasingkostnad linjärt över leasingperioden.

Nya IFRS, regelverk och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte tillämpats i förtid vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

IFRS 17 Försäkringsavtal kommer att ersätta IFRS 4 Försäkringsavtal. Den nya standarden syftar till att skapa en enhetlig metod för redovisning och värdering av alla typer av försäkringsavtal, en högre grad av transparens över försäkringsföretagens intjäning och ökad jämförbarhet mellan företag och länder. Definitionen av ett försäkringsavtal lämnas i princip oförändrad jämfört med IFRS 4, medan reglerna för separation av investerings- och tjänstekomponenter justeras något. Standarden förväntas träda ikraft tidigast 1 januari 2022. Projektet inom länsförsäkringsgruppen fortsätter förberedelsearbetet inför att den nya standarden träder i kraft.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument. IASB har genom IFRS 9 färdigställt regler som innebär förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Reglerna innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 trädde ikraft 1 januari 2018. Ändringar i IFRS 4 ger möjlighet till undantag från IFRS 9 som innebär att bolaget får tillämpa IAS 39 i stället för IFRS 9 för räkenskapsår som inleds före 1 januari 2022. Bolaget har valt att tillämpa detta undantag.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar, skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat. Det icke-tekniska resultatet omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt intäkter och kostnader avseende förmedlad affär i liv-, hälsa- och djurförsäkring samt bank- och fondtjänster. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade och orealiserade värdeförändringar.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året. Den tillämpade räntesatsen är 75 procent av snittet på moderbolagets totalavkastning för de senaste tio åren.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen.

Intäkter för förmedling av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB (LFAB) och dess helägda dotterföretag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet på raden Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförs.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden och tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. En förvärvsanalys upprättas enligt IFRS 3, där identifierade tillgångar och skulder i dotterföretaget värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder, redovisas skillnaden som immateriell tillgång. Innehav utan bestämmande inflytande redovisas utifrån minoritetens proportionella ägarandel.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag i vilka moderbolaget har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls och till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas andel i intresseföretagets nettoresultat efter skatt på raden "Andel i intresseföretags resultat" i det icke-tekniska resultatet.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter och kostnader som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag elimineras vid upprättandet av koncernredovisningen.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras och leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtal realiseras eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto.

För alla räntebärande finansiella instrument redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader, t.ex. courtage, kostnadsförs direkt som kapitalförvaltningskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av hur det finansiella instrumentet klassificerats enligt nedan.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 14.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som bolaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s.k. Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (aktier, obligationer och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Även placeringar i onoterade aktier som t.ex. LFAB ingår i denna utvärdering. Det är bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger den bästa informationen till läsaren av årsredovisningen. Av detta skäl väljer bolaget alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av fastigheter, aktier, obligationer och derivat.

Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet i enlighet med IAS 39. Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med förändringar redovisade över resultaträkningen.

Direkt- och totalavkastning

Direkt- och totalavkastning är nyckeltal som presenteras i femårsöversikten. Här följer en förklaring till vilka poster i balans- och resultaträkningen som ingår vid beräkningarna.

Vid beräkning av direktavkastning summeras utdelning på aktier och andelar samt ränteintäkter. Summan sätts i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna Placeringstillgångar, Kassa och bank.

Vid beräkning av totalavkastning summeras utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster, värdeförändringar och realisationsresultat. Summan sätts i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna Placeringstillgångar, Kassa och bank.

Fordringar och likvida medel

Fordringar utgörs av fordringar på försäkringstagare och återförsäkrare samt övriga fordringar. Fordringar värderas till anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar bolaget om det finns indikationer på att fordringar är i behov av nedskrivning. Om det finns indikationer som tyder på nedskrivningsbehov så betraktas dessa tillgångar som osäkra och skrivs ner över resultaträkningen. En nedskrivning återförs om nedskrivningsbehovet inte längre finns. Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Skulder

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet består av finansiella skulder som innehas för handel och här ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av övriga skulder och skulder till kreditinstitut. Dessa värderas till anskaffningsvärde. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna i avtalet fullgörs eller på annat sätt avslutats.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och

som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Dessa instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, derivat samt obligationer. Enligt IFRS ska finansiella instrument klassificeras till en av tre värderingsnivåer, utifrån indata, till de värderingstekniker som används för värdering till verkligt värde

Nivå 1 omfattar tillgångar som värderas till noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en mäklare, branschorganisation eller företag som tillhandahåller aktuell prisinformation och då dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen.

I nivå 2 används annan indata än noterade priser som ingår i nivå 1, vilka är direkt eller indirekt observerbara för tillgången. Indata i nivå 2 omfattar bland annat noterade priser för liknande tillgångar eller skulder på aktiva marknader, noterade priser för identiska eller liknande tillgångar eller skulder på marknader som inte är aktiva eller andra indata än noterade priser, exempelvis räntor och avkastningskurvor.

Indata i nivå 3 är icke observerbara indata för tillgången. Bolaget klassificerar icke börsnoterade aktier och onoterade investeringsfonder i nivå 3. Icke börsnoterade aktier värderas till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Onoterade investeringsfonder värderas i enlighet med branschpraxis vilket innebär att respektive fond värderas med hjälp av tillämpliga branschriktlinjer som till exempel IPEV Guidelines (International Private Equity and Venture Capital Valuation). Dessa värderingar tillhandahålls från respektive motpart.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Övriga separat förvärvade immateriella tillgångar som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Nyttjandeperioden omprövas varje år. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Den beräknade nyttjandeperioden för redovisade immateriella tillgångar är fem år.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförbara till tillgången för att få den på plats i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförbara kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans, hantering och installation.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering, avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användningen. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som driftskostnad.

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Fastigheterna värderas till verkligt värde vilka baseras på värderingar utförda av oberoende värderingsmän. Värderingarna utförs normalt en gång per år och är en kombination av ortspris- och avkastningsmetod. Samtliga värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Rörelsefastigheter är fastigheter som innehas i syfte att brukas i den egna verksamheten.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Beräknade nyttjandeperioder varierar från tre till tio år. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivningar av materiella tillgångar

Materiella tillgångar prövas för nedskrivning enligt IAS 36 om indikation på nedskrivningsbehov finns. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde och tillgångens nyttjandevärde. En nedskrivning återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

Skadeförsäkring

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller tjänsteavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning, för direkt försäkring och mottagen återförsäkring.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåtillägg). Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåtillägg. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risker redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska och aktuariella metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för

skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadens utveckling över tiden. Från och med 2016 diskonterar bolaget trafik, skadelivräntor, sjuk och olycksfall samt långsvansad mottagen affär. Övrig affär är odiskonterad. Räntesatsen som används vid diskontering av trafik är 0,00 % och är baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För sjuk och olycksfall används räntesatsen 0,40 % baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation. Se även not 39.

Återbäring

Avsättning för återbäring redovisas i balansräkningen som en försäkringsteknisk skuld som vid balansdagen inte förfallit till betalning. I resultaträkningen redovisas kostnaden och intäkten under Återbäring inom skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat. Utbetalning av återbäringen sker via insättning på konto.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, löner och omkostnader för säljpersonal. Anskaffningskostnader skrivs av på 12 månader.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Med anledning av nya skatteregler som träder i kraft 1 januari 2019 uppgår skattesatsen för uppskjuten skatt till 21,4 % för tillgångar och skulder som kan komma att realiseras under 2019-2020. För tillgångar och skulder som kan komma att realiseras efter 2021 tillämpas skattesatsen 20,6%. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kan utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som avgiftsbestämda. Bolaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19 och gör därför bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta är tillämplig även för bolagets pensionsplan, FTP 12.

Det är branschens pensionsavtal som styr vilken form av pensionsavsättningar som ska göras. För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är den förmånsbestämda delen den största kostnaden och innebär att bolaget för varje anställd sätter av ett belopp som baseras på tidigare intjänad pension och pensionsgrundande lön. Bolaget har även avgiftsbestämda planer vilket innebär att betalda premier kostnadsförs i resultaträkningen när de betalas.

Avsättning görs för beräknat värde av ersättningar till anställda som betalas ut efter räkenskapsårets utgång. Pensionsavsättning har gjorts i balansräkning för framtida utbetalningar gällande möjligheten för dem födda 1955 eller tidigare att gå i pension vid 62 års ålder.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12 med ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Försäkringsbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med det avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter, där inte annat anges.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Dotter- och intresseföretag

Dotter- och intresseföretag värderas till verkligt värde, vilket innebär det värde som skulle erhållas vid försäljning genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Innehaven omvärderas till verkligt värde utifrån företagets värderingsmodell, som bygger på verkliga värden i underliggande tillgångar.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag som företaget erhållit från ett dotterföretag redovisas enligt samma principer som utdelningar från dotterföretag. Koncernbidrag som företaget lämnar till dotterföretag redovisas som investering i aktier i dotterföretag. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning inte krävs.

IFRS 16 Leasingavtal

IFRS 16 ersatte den 1 januari 2019 IAS 17 Leasingavtal. Standarden har framförallt medfört att leasetagare ska redovisa leasingavtal som tidigare klassificerats som operationella leasingavtal i sin balansräkning. Moderbolaget har använt sig av valmöjligheten i RFR 2 att inte tillämpa IFRS 16 i juridisk person på grund av sambandet mellan redovisning och beskattning varför den nya leasingstandarden inte haft någon finansiell effekt.

Not 2 Upplysning om risker och riskhantering

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i bolaget. Bolagets resultat beror främst på risker inom försäkringsverksamheten samt finansiella risker inom tillhörande kapitalförvaltning. Denna not beskriver hur risker hanteras i bolagets riskhanteringssystem samt ger kvantitativa och kvalitativa upplysningar om framförallt försäkringsrisker och finansiella risker.

Syftet med bolagets riskhantering är att identifiera, mäta, styra samt om möjligt förebygga och reducera väsentliga risker som bolaget är exponerat för. Ett viktigt syfte är att se till att bolaget har ett betryggande kapital i förhållande till de risker bolaget är exponerat för. Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser.

Organisation för riskhantering

Styrelsen

Ansvaret för bolagets riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om övergripande styrdokument som t.ex. affärsplan, befogenhetsregler, försäkringstekniska riktlinjer, riskpolicy och riktlinje för kapitalförvaltning. Styrelsen får löpande rapportering om hur bolagets risker utvecklas via olika rapporter. För att kunna följa verksamheten mer fördjupat finns även tre utskott i styrelsen: Revisionsutskott, Risk- och kapitalutskott samt Ersättningsutskott. I varje utskott ingår 2-3 styrelseledamöter samt bolagets ansvariga inom respektive område. Styrelsen följer utskottens arbete genom att protokoll från möten tas upp på efterföljande styrelsesammanträde.

Revisionsutskottet ska bereda styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll. Detta innefattar bland annat att hålla sig informerad om pågående och genomförda revisioner samt att övervaka effektiviteten i bolagets funktioner för intern styrning och kontroll.

Risk- och kapitalutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Utskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av den riktlinje som styr bolagets kapitalförvaltning. Utskottets uppgift är även att följa bolagets riskprofil gällande försäkringsrörelsen samt att vid behov föreslå ändringar till styrelsen.

Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen i ersättningsfrågor. Utskottet ska ta fram förslag till och föreslå revideringar av Ersättningspolicy, HR-policy och Principer för ersättning till ledande befattningshavare. Utskottet ansvarar för att bereda och följa upp väsentliga ersättningsbeslut, beslut om ersättning samt övriga anställningsförmåner till vd och övriga anställda i ledande positioner.

Centrala funktionerna

Internrevisionsfunktionen är en funktion för oberoende granskning av den operativa verksamheten och är direkt underställd styrelsen. Internrevisorn utvärderar att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen. Styrelsen beslutar årligen om inriktningen på arbetet.

Regelefterlevnadsfunktionen, compliance, övergripande mål är att säkerställa att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. Compliance är också ett stöd för bolaget samt bistår organisationen med att bevaka, informera och initiera anpassningar av regelverksförändringar. Compliance ska även följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliance rapporterar till vd och styrelse samt lämnar årligen en bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Riskhanteringsfunktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av bolagets risker och analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor.

Aktuariefunktionen samordnar och svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar.

Operativ organisation

Vd ansvarar för den löpande verksamheten och har utsett en företagsledning med ansvar för olika delar av verksamheten enligt bolagets Styrnings- och organisationspolicy. I bolagets organisation inkluderas centrala funktioner för aktuarie, compliance och riskhanteringsfunktionen.

Riskurvalsrådet arbetar operativt med att bedöma försäkringsrisker och består av representanter från riskgruppen, företagsskador samt säljorganisationen. Rådet sammanträder tio gånger per år och behandlar generella riskurvals- och premiefrågor och föreslår förändringar i gällande riskurvalsregler likaväl som implementering av nya tariffer och villkor.

Stabsutskottet bereder ledningsbeslut som rör administration, personal, fastigheter och regelverk. Utskottet består av vd, chefer för affärsstöd, IT, HR och Ledningsstöd.

För den förmedlade bankverksamheten finns kreditkommitté Privat samt Företag/Lantbruk som hanterar krediter enligt Länsförsäkringar AB Banks kreditinstruktion.

Bolaget har en säkerhetsfunktion som arbetar med säkerhetsfrågor. Säkerhetsfunktionen leder och koordinerar bolagets arbete med säkerhet kring administration, IT, information och personsäkerhet samt fysiskt skydd av kontor och utrustning.

Bolaget har även en bolagsjurist samt ett dataskyddsombud inom den ledningsstödjande organisationen.

Rapportering av risk

Bolaget följer Solvens 2-regelverket för beräkning och rapportering av risk. Enligt regelverkets standardformel beräknas den största årsförlust som bolaget förväntas kunna drabbas av med en sannolikhet om 99,5 procent. I modellen ingår; försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Det totala kapitalkravet ställs sedan i relation till bolagets kapitalbas varvid risken för insolvens beräknas i form av en solvenskvot. En solvenskvot om 100 procent innebär att bolagets kapitalbas är tillräckligt stor för att bära bolagets risker under 199 av 200 år.

Bolaget rapporterar uppgifter kvartalsvis till Finansinspektionen, bland annat kapitalbas och solvenskapitalkrav. Bolagets styrelse och ledning får en riskrapport fyra gånger per år där solvenskvoten framgår samt hur den har utvecklats. Per 31 december 2019 är bolagets solvenskvot 186 procent och uppfyller de minimikrav som ställts av myndigheten med god marginal. Bolagets solvenskvot överstiger bolagets interna kapitalkrav om 140 procent och ligger inom det beslutade målintervallet om 150–250 procent. Bolagets interna kapitalkrav och målnivå är satt utifrån stresstester och scenarioanalyser genomförda inom bolagets årliga Egen Risk och Solvensanalys (ERSA). ERSA är styrelsens framåtblickande redskap för bedömning av bolagets affärsplan och strategiarbete. Bedömning görs avseende om bolagets kapital anses vara tillräckligt för att bära framtida risker. Slutsatser från årets genomförda ERSA är att bolagets kapitalbas bedöms vara tillräckligt stor och har högsta grad av förlusttäckningsförmåga.

Bolagets kapitalkrav fördelas enligt följande

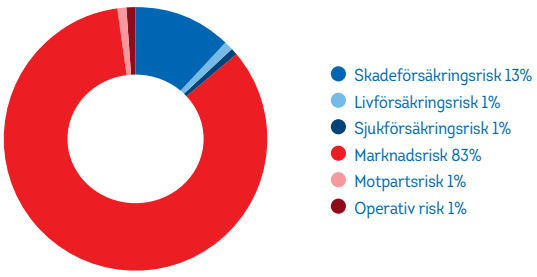

Beskrivning av bolagets risker

Försäkringsrisk

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjuk- och olycksfallsförsäkring, egendoms-, ansvars-, motorfordons- och trafikförsäkring. Risken i de försäkringar som bolaget tecknar består av premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan. Hållbarhetsrisken, till exempel klimatförändringar, kan direkt eller indirekt öka försäkringsrisken. Exempelvis kan den globala uppvärmningen med extrema väderhändelser som stormar, skyfall, översvämningar och torka öka försäkringsskadorna.

Premierisk

Premierisk är risken för att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna som är förknippade med försäkringen. Bolaget hanterar denna risk genom att kontinuerligt följa upp lönsamheten i de olika delarna av affären och vid behov justera premienivån. I femårsöversikten anges bolagets tekniska resultat de senaste fem åren vilket visar det historiska utfallet av premierisken. Bolagets exponering för annullationer bedöms vara väldigt liten då samtliga premier faktureras vid avtalets ingång.

Känslighetsanalys

Tkr	Resultat före skatt	Eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	16 511	12 978
1 % förändring i premienivån	16 299	12 811
1 % förändring i skadefrekvens	10 700	8 410
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	8 439	6 633

Ovanstående tabell visar hur resultat före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisk är risken att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade gängse aktuariella metoder och noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Reservsättningsrisk är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. Dessa utgör tillsammans en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. Tabellen visar kostnadsutvecklingen skadeåren 2014–2019 före återförsäkring. I den övre delen av tabellerna framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Duration

Försäkringsgren	Avsättningar, mkr	Duration, år
Sjuk & olycksfall	220,2	9,2
Hem & Villa	339,8	0,9
Företag, Lantbruk & Fastighet	499,2	1,1
Motorfordon	256,8	0,6
Trafik	1 329,1	11,0
Mottagen återförsäkring	582,5	12,4
Totalt	**3 227,6**	**7,2**

Ovanstående tabell visar per 2019-12-31 durationen i försäkringstekniska avsättningar brutto per försäkringsgren. Med duration menas den genomsnittliga tid det tar innan skadorna är slutreglerade..

Reservsättningsrisk omfattar även livförsäkringsrisk som avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För bolaget utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor som påverkas av osäkerhet i långlevnadsrisk, kostnadsutveckling samt förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till de 15 kommuner som tidigare utgjorde Göteborgs och Bohus län. Detta innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region vilket innebär en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid till exempel storm eller andra naturkatastrofer som översvämningar, jordskred eller liknande.

Bolaget deltar i ett riskutbyte tillsammans med övriga 22 länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. Genom det interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Detta inträder då gruppens externa återförsäkringsskydd är uttömt. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och uppgår maximalt till 15 procent av bolagets egna kapital vid årets ingång.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolagets riskurvalsregler syftar till att säkerställa ett gott urval och en riktig bedömning samt kvantifiering av de risker som bolaget tecknar. Länsförsäkringsgruppens gemensamma riktlinjer för större risker anger gränser och krav för större försäkringsobjekt. I bolagets befogenhetsregler regleras också de gränser som olika befattningshavare har bland annat vad gäller accepterande av risk. Övervägande delen av sakförsäkringskontrakten löper på ett år med inbyggd möjlighet att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. En viktig del av riskarbetet är också att ha kontroll över risker som kumulerar, det vill säga kan uppstå vid en och samma skada. Kontroll av kumulationsrisk görs för alla större försäkringsavtal och följer gruppens regler för återförsäkring.

Skadekostnad för hela skadeverksamheten, tkr

Skadeår	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
- I slutet av skadeåret	856 211	877 947	901 972	1 094 880	1 166 076	1 135 562	
- ett år senare	817 266	863 975	909 226	1 087 060	1 201 019		
- två år senare	806 355	865 829	884 132	1 087 557			
- tre år senare	798 867	856 745	892 116				
- fyra år senare	791 116	857 423					
- fem år senare	792 682						
Nuvarande skattning slutlig skadekostnad	792 000	857 000	892 000	1 088 000	1 201 000	1 136 000	
Totalt utbetalt	724 547	772 253	774 375	931 271	973 040	600 032	
Summa kvarstående reserv	68 135	85 170	117 741	156 286	227 979	535 530	1 190 841
Avsättning upptagen i balansräkningen	68 135	85 170	117 741	156 286	227 979	535 530	1 190 841
Avsättning avseende tidigare år							748 670
Total avsättning upptagen i balansräkningen							**1 939 511**

Riskbegränsning genom återförsäkring

Genom det interna riskutbytet med övriga 22 länsbolag begränsas bolagets åtagande i försäkringsavtalen till vissa fastställda belopp, självbehåll, vilka gäller såväl per skada som per händelse men också totalt per skadeår. Självbehållet fastställs årligen av styrelsen och är för 2019 maximerat till 20 mkr i direkt affär. Största exponering i indirekt affär är 42 mkr.

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsrisk avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För bolaget utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor, vilket medför att relevanta underkategorier i sin tur är livfallsrisk, driftkostnadsrisk och omprövningsrisk. Bolaget exponeras för dessa risker dels via egna skadelivräntor, dels via mottagen återförsäkring där bolaget tar emot motsvarande risker i skadelivräntor tillhörande Länsförsäkringar Sak. Livfallsrisk är risken för förlust till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits och utgör därmed en risk i bolagets skadelivränterörelse där åtagandet utgörs av livsvarigt löfte om utbetalningar. Risken hanteras genom en kontinuerlig uppföljning av dödligheten inom Länsförsäkringsgruppens skadelivräntebestånd samt genom spridning av risken för ändrade dödlighetsantaganden genom intern återförsäkring.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i aktiekurser, räntesatser, valutakurser, fastighetsvärden med mera.

För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är det aktiekursrisken som är den mest påtagliga marknadsrisken. Fastighets-, ränte- och valutakursriskerna är av mindre omfattning vilket beror på att en mindre andel av tillgångarna är exponerade mot dessa risker eller beroende på att dessa tillgångsklasser har lägre volatilitet. Bolaget investerar i globala företag, både direkt och via fonder, och det finns en risk att dessa bolag skulle kunna kopplas till kränkning av såväl mänskliga rättigheter som korruption och miljökonventioner. Hållbarhetsrisken kan därmed öka marknadsrisken.

Genom att genomlysa våra investeringar i syfte att exkludera icke-hållbara bolag minskar hållbarhetsrisken och därigenom även marknadsrisken.

Övergripande riskhantering

Bolaget har en riktlinje, Riktlinje för kapitalförvaltningen, för hur tillgångarna får placeras och till vilken risk detta får göras. Riktlinjen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen efter förslag från bolagets Risk- och kapitalutskott. I detta interna regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Målet för kapitalförvaltningen är att långsiktigt generera avkastning med hänsyn tagen till risk och likviditet. Styrelsen erhåller månadsvis en kapitalrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till beslutade placeringsriktlinjer.

Aktierisk

Aktierisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en aktieexponering på 5 982 (4 910) mkr. Genom att sprida placeringarna på olika branscher och geografiska marknader eftersträvas minskning av riskerna i aktieportföljen. En upp- eller nedgång av aktiekurserna med 10 procent påverkar bolagets resultat före skatt med 598 (491) mkr och det egna kapitalet med 472 (387) mkr. Bolaget reducerar risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner samt genom begränsningar i enskild investering.

Geografisk fördelning av global noterad aktieportfölj

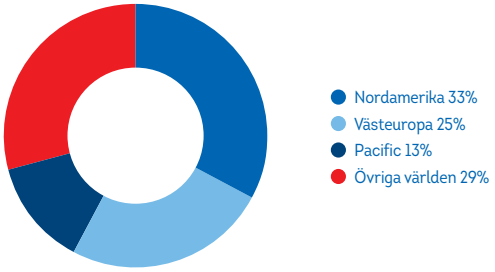

Valutarisk

Bolaget har tillgångar, främst aktiefonder, i utländsk valuta. Skulder i utländsk valuta finns i försäkringsrörelsen men är minimala. Valutaexponeringen uppgår till 1 777 (1 526) mkr. För att begränsa valutarisken kan delar av eller hela aktieexponeringen kurssäkras med hjälp av valutaterminer. Ränteplaceringar i utländsk valuta valutasäkras.

Fördelning av valutaexponering global aktieportfölj

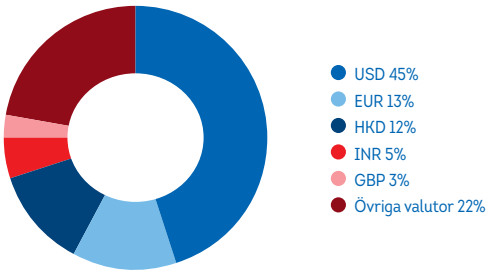

Ränterisk

Med ränterisk avses den känslighet för värdeförändring i tillgångar och skulder som följer av en ränteförändring. De mest räntekänsliga delarna av bolagets skulder är de försäkringstekniska avsättningarna med lång avvecklingstid, framförallt inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring.

I händelse av sjunkande marknadsräntor ökar nuvärdet av dessa skulder och vice versa.

Bolagets ränteportfölj balanserar i stor utsträckning värdeförändringar som uppstår i skulden vid ränteförändringar eftersom portföljens värde ökar vid sjunkande räntor. Värdet av bolagets räntebärande tillgångar uppgår till 1 398 (1 289) mkr med en genomsnittlig duration om 1,7 år. Ränteportföljen består huvudsakligen av företagsobligationer samt räntefonder. Bolaget diskonterar även sedan 2016 avsättningarna för den långsvansade affären i redovisningen. Bolaget begränsar ränterisken genom att eftersträva kort duration i räntebärande tillgångar.

Löptid	Räntebärande tillgångar	FTA brutto
löptid < 1 år	861	1 332
1 år ≤ löptid < 3 år	192	338
3 år ≤ löptid < 5 år	213	215
5 år ≤ löptid < 10 år	132	427
löptid ≥ 10 år	0	916
Totalt	**1 398**	**3 228**

Räntebärande tillgångar och försäkringstekniska avsättningar fördelade på löptid, mkr

Känslighetsanalys	Inverkan på resultat före skatt	Inverkan på eget kapital
Räntenedgång -1 %	15,3	12,0
Ränteuppgång +1 %	-13,9	-10,9

Känslighetsanalys för räntebärande placeringar, mkr

Fastighetsrisk
Bolagets exponering i fastigheter och fastighetsrelaterade tillgångar finns i det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB och uppgår till totalt 2 435 (1 976) mkr. Riskreducering sker genom att portföljen är diversifierad på så sätt att den innehåller fastighetstillgångar huvudsakligen på Stockholms- och Göteborgsmarknaden men även i landets universitetsstäder. Inriktningen är kontors-, industri- och lagerfastigheter samt bostäder.

Koncentrationsrisk
Koncentrationsrisk är risken för förluster till följd av att placeringstillgångar inte är väl diversifierade. Bolaget har i form av innehavet i Länsförsäkringar AB en aktiepost som kan sägas utgöra en koncentrationsrisk, men Länsförsäkringar AB är i sin tur en koncern med diversifierad verksamhet inom bank och försäkring. Bolagets strävan gällande övriga innehav är att ha en väldiversifierad placeringsportfölj avseende exempelvis sammansättning av tillgångsslag, geografiska marknader och enskilda emittenter.

Kreditspreadrisk, spreadrisk
Med spreadrisk avses risken för förluster till följd av ändring i differensen mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspappersräntor. Bolaget hanterar risken genom att fastställa limiter avseende hur stor del av den totala portföljen som får utgöras av obligationer med kreditrisk samt emittentens rating.

Motpartsrisk
Motpartsrisk i finansiella instrument avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolaget har som policy i kapitalförvaltningen att endast tillåta placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. De finansiella instrumentens maximala motpartsrisk motsvaras bäst av dess redovisade värden. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som har ett nedskrivningsbehov. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna utöver det som framgår av not 41 till 43.

Kreditvärdighet i räntebärande tillgångar enligt Standard & Poor's

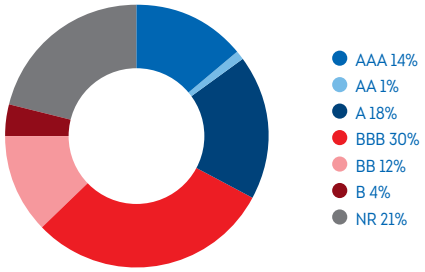

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A rating enligt Standard & Poor´s när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare. Bolaget har på balansdagen 268 (274) mkr i återförsäkrares andel av oreglerade skador. Av dessa avser endast en mindre del externa återförsäkrare.

Likviditetsrisk
Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra ekonomiska åtaganden. För löptidsanalys av finansiella tillgångar och skulder se not 38.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på 116 (109) mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionsersättningar från Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB uppgår till cirka 139 (131) mkr.

Fördelning av total in- och utbetalningar över året

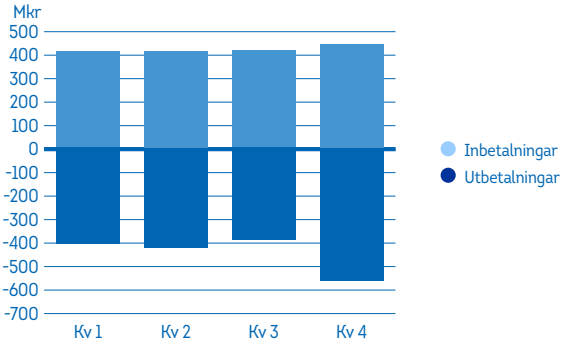

Tillgänglighet av likvida medel

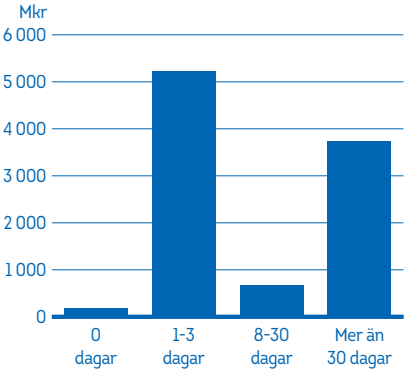

Likviditeten i placeringstillgångarna mätt som antalet dagar inom vilka de kan göras tillgängliga.

För bolaget är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller liksom att bolaget har möjlighet att kräva delbetalning från återförsäkrare. Bolaget har som målsättning att alltid ha en mycket god likviditet. Utöver detta finns alltid möjlighet att med 1-3 dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

Operativ risk
Med operativ risk menas risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. En viktig del av hanteringen av dessa risker är processarbete. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets operativa riskanalys, vilken ligger till grund för beslut om åtgärder för att minska risker. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar. Bolagets funktioner för riskhantering, aktuarie, compliance och internrevision har som tidigare nämnts bland annat till uppgift att på olika sätt hjälpa till att identifiera och granska bolagets operativa risker. Incidentrapportering är en annan viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system och ligger till grund för analys och beslut om förebyggande åtgärder.

Valet av åtgärd för att reducera operativa risker varierar i hög grad som följd av riskernas olikartade karaktär. Exempel på hur operativa risker hanteras är:

- Policyanpassningar
- Anpassningar av processer eller arbetsrutiner
- Införande av kontroller
- Utbildning av medarbetare

Affärsrisk

Affärsrisker definieras som risken för förluster till följd av strategiska beslut, en sämre intjäning eller rykten. Affärsrisk är således en följd dels av interna händelser i bolaget och/ eller externa händelser som konsument- eller konkurrentbeteende.

För att reducera riskens påverkan arbetar bolaget kontinuerligt med bevakning av interna och externa händelser som kan innebära risker eller möjligheter. Vid affärsbeslut beaktas information från riskhanteringssystemet. Inom ramen för arbetet med bolagets långsiktiga strategiska plan och mer kortsiktiga verksamhetsplan identifieras affärsrisker som sedan löpande hanteras i företagsledning och styrelse. Skeende som inte kan förutses leder till ytterligare behandling på lednings- och styrelsenivå, när behov av det uppkommer. Som generell princip gäller att den som ansvarar för en del av verksamheten också ansvarar för riskerna som kan uppkomma, detta gäller även för affärsriskerna. I bolagets egna risk- och solvensanalys (ERSA) utgör de identifierade affärsriskerna en input vid framtagandet av bolagets mer negativa scenarier (stresser).

Om negativ ryktesspridning uppstår i t.ex. sociala medier hanteras det genom att Kundcenter eller Marknadskommunikation snabbt identifierar problemet, stämmer av med ansvarig chef och att vår presstalesman vid behov för en dialog med kunder och medier.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter för Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv ABs räkning. Som ersättning för detta får bolaget provision. För den förmedlade affären från Länsförsäkringar AB, främst inom Bank, finns en intjäningsrisk i form av minskade provisionsintäkter. Risk för reducering av provisionsintäkter finns bland annat till följd av kreditförluster upp till 80 procent i den förmedlade bankaffären och kan uppgå till 100 procent av kreditförlusten om bolaget ökat riskexponeringen utanför kreditinstruktionen. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter.

Compliance/regelverksrisk

Bolaget ska leva upp till alla legala krav som gäller för bolaget. Riskreducering sker genom bevakning av regelförändringar, ansvarfördelning, rapportering, granskningar samt utbildning.

Hållbarhetsrisk

Hållbarhetsrisken definieras som risken för förluster till följd av att verksamheten agerar på ett sätt som orsakar direkta eller indirekta negativa konsekvenser ur ett ekonomiskt, miljömässigt eller socialt perspektiv. Bolaget har identifierat följande riskområden:

- Klimatförändringar innebär en betydande risk för ökat antal skador där bolaget arbetar med riskreducerande åtgärder som skadeförebyggande arbete samt att minska verksamhetens klimatutsläpp. Bolaget mäter och redovisar även årligen aktieportföljens koldioxidavtryck som riskreducerande åtgärd. Nyckeltalet, enligt Svensk Försäkrings branschrekommendation, mäter utsläpp i förhållande till intäkter och visar hur koldioxideffektiva företagen i aktieportföljen är. Beräkningarna görs på noterade aktieinnehav.

Aktieportföljens koldioxidavtryck

Ton CO_2e per mSEK omsättning

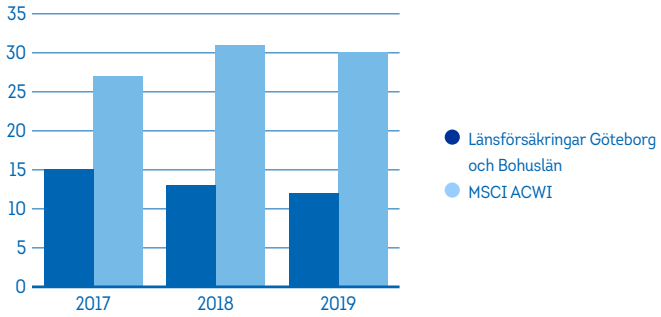

- De främsta riskerna på vår arbetsplats rör fysisk och psykosocial arbetsmiljö som eventuell stress, diskriminering samt hot mot medarbetare. Fler riskreducerande aktiviteter beskrivs i tabell nedan.
- Mänskliga rättigheter, bedöms utgöra en begränsad risk för bolaget, men indirekt risk finns inom leverantörskedjan och genom att bolaget till exempel investerar i företag som kopplas till kränkningar av mänskliga rättigheter, korruption eller miljökonventioner. Riskreducerande åtgärder som bolaget vidtar är att bolaget använder leverantörer under svensk lagstiftning samt att bolaget har en process för att genomlysa investeringsportföljen mot bolag som på grund av kränkningar är uppsatta på en exkluderingslista.
- Korruptionsrisk kan finnas genom intressekonflikter, bedrägerier eller andra oegentligheter som t.ex. mottagande av mutor eller penningtvätt. Flera riskreducerande aktiviteter beskrivs i tabell nedan.

Övergripande sker riskidentifiering genom regelbunden omvärldsbevakning, intressentdialog, väsentlighetsanalys samt uppföljning av bolagets hållbarhetsarbete. Tabellen nedan kompletterar ovan beskriven riskhantering:

Riskområde	Styrdokument	Rutiner och system för riskhantering
Miljö	Riktlinje för miljöarbetet, riktlinje för resor, riktlinje för förmånsbil, tjänstebil och inköp av poolbil, uppförandekod för leverantörer, riktlinje för finansförvaltningen, inköpspolicy, riktlinje för upphandling.	ISO 14001, koldioxidredovisning av investeringar, obligatorisk hållbarhetsutbildning för medarbetare, skyddsronder, riskbesiktningar, skadeförebyggande kunskapsträffar och kundbesök, exkluderingslista för investeringar och regelbunden genomlysning av kapitalinnehavet, naturskadesamordnare.
Personal & sociala förhållanden	HR-policy, riktlinje för trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier, säkerhetspolicy, riktlinje för systematiskt brandskyddsarbete, uppförandekod för medarbetare, uppförandekod för leverantörer	Kollektivavtal, arbetsmiljökommitté, skyddsronder, årlig medarbetarundersökning, medarbetarsamtal, HLR-utbildning för utrymningsansvariga, brandövningar, säkerhetsutbildning, funktion för whistleblowing, obligatorisk utbildning i intern uppförandekod, kundombudsman, lämplighetsbedömning av medarbetare, sjukvårdsförsäkring, friskvårdsbidrag, interna hälsocoacher.
Mänskliga rättigheter	Inköpspolicy, riktlinje för upphandling, uppförandekod för leverantörer, uppförandekod för medarbetare, riktlinje för Kapitalförvaltningen	Obligatorisk utbildning i intern uppförandekod, FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, exkluderingslista för investeringar och regelbunden genomlysning av kapitalinnehavet.
Korruption	Inköpspolicy, riktlinje för hantering av etiska frågor, riktlinje för hantering av intressekonflikter, riktlinje för sponsring, riktlinje för lämplighetsprövning, uppförandekod för medarbetare, uppförandekod för leverantörer, arbetsordning för styrelsen	Skyldighet för medarbetare att rapportera bisysslor och närstående relationer, lämplighetsprövning av medarbetare, obligatorisk utbildning i intern uppförandekod, funktion för whistleblowing, anti-penningtvättsutbildning, arbetsinstruktion för genomförande av kundkännedom.

Om inget annat anges avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

Not 3 Premieinkomst

Tkr	2019	2018
Direkt försäkring	1 662 417	1 560 512
Mottagen återförsäkring	107 261	91 485
Summa	**1 769 678**	**1 651 997**

Not 4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Tkr	2019	2018
Överförd kapitalavkastning	167 822	159 246
Räntesats	6,26%	6,29%

Not 5 Utbetalda försäkringsersättningar

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkrings-ersättningar, f e r	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 188 350	-1 123 721	59 653	42 672	-1 128 697	-1 081 049
Utbetalda driftskostnader	-114 516	-103 071	-	-	-114 516	-103 071
Summa	**-1 302 866**	**-1 226 792**	**59 653**	**42 672**	**-1 243 213**	**-1 184 120**

Not 6 Driftskostnader

Moderbolaget Driftskostnader före funktionsindelning, tkr	**2019**
Personalkostnader	-336 387
Lokalkostnader	-38 228
Avskrivningar	-11 693
Övriga kostnader	-356 450
Provision från förmedlad affär	272 992
Summa	**-469 766**

Tkr	Anskaffning	Administration	Skadereglering	Förmedlad affär Liv, Bank, Hälsa, Agria	Finans	Summa
Provisioner mottagen återförsäkring	-4 447					**-4 447**
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	1 231					**1 231**
Avskrivningar	-4 332	-2 564	-2 801	-1 996		**-11 693**
Personalkostnader	-99 507	-58 919	-63 819	-104 359	-9 783	**-336 387**
Provisioner	-66 086			-63 332		**-129 418**
Övriga driftskostnader	-74 738	-44 254	-48 319	-92 951	-1 782	**-262 044**
Provision från förmedlad affär	654	387	423	271 528		**272 992**
Summa	**-247 225**	**-105 350**	**-114 516**	**8 890**	**-11 565**	**-469 766**
Till kapitalförvaltningen					11 565	**11 565**
Till försäkringsersättningar			114 516			**114 516**
Till övriga intäkter och kostnader				-8 890		**-8 890**
Summa	**-247 225**	**-105 350**	**0**	**0**	**0**	**-352 575**

	Koncernen		Moderbolaget	
Driftskostnader efter funktionsindelning, tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Anskaffningskostnader	-246 938	-233 671	-248 456	-240 222
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	1 231	-12 301	1 231	-12 301
Administrationskostnader	-104 706	-83 743	-105 350	-86 091
Summa	**-350 413**	**-329 715**	**-352 575**	**-338 614**

Not 7 Personal och löner

Medeltalet anställda, ombud och franchise Moderbolag	2019 Män	2019 Kvinnor	2019 Totalt	2018 Män	2018 Kvinnor	2018 Totalt
Verkställande direktör	1	0	**1**	1	0	**1**
Tjänstemän, kontor *	150	265	**415**	145	236	**381**
Fritidsombud			**32**			**39**
Specialombud			**284**			**286**
Franchise			**133**			**130**

*Omräknade till heltidsanställda och inkluderar projektanställda.

Könsfördelning i företagsledningen						
Styrelsen	7	4	**11**	6	4	**10**
Övriga ledande befattningshavare	1	4	**5**	2	4	**6**

Medeltalet anställda Dotterföretag						
Verkställande direktör	1	0	**1**	1	0	1
Tjänstemän, kontor *	11	10	**21**	12	11	23

*Omräknade till heltidsanställda och inkluderar projektanställda.

Könsfördelning i företagsledningen						
Styrelsen	4	0	**4**	3	1	**4**
Övriga ledande befattningshavare	1	0	**1**	1	0	**1**

Kostnader för ersättningar till anställda, tkr	Koncernen 2019	Koncernen 2018	Moderbolaget 2019	Moderbolaget 2018
Löner och ersättningar	215 406	203 353	203 851	191 443
Sociala kostnader	114 287	102 941	108 139	96 805
varav pensionskostnader, förmånsbaserade planer	22 658	24 927	22 658	24 927
varav pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	13 412	13 655	11 117	11 342

För pensioner utöver tryggandelagens regler samt reservering avseende förtida uttag se not 34.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda samt sociala kostnader, tkr
Moderbolag

	2019 Styrelse och vd	2019 Övriga anställda	2019 Summa	2018 Styrelse och vd	2018 Övriga anställda	2018 Summa
Löner och ersättningar	5 572	200 057	**205 629**	5 049	187 707	**192 756**
Sociala kostnader	3 664	104 801	**108 465**	2 986	94 145	**97 131**
varav pensionskostnader	2 146	32 780	**34 926**	1 486	33 440	**34 926**

Ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare, tkr

	Arvode/Grundlön	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa 2019	Summa 2018
Styrelsens och risk- och kapitalutskottets ordförande, Hans Ljungkvist	503	2	-	**505**	**415**
Styrelseledamot, vice ordförande, Lena Lind, till och med 2018-03-31	0	-	-	**0**	**79**
Styrelseledamot, vice ordförande och revisionsutskottets ordförande, Gunilla Rittgård	290	-	-	**290**	**217**
Styrelseledamot och bankutskottets ordförande, Ulf Ek	150	-	-	**150**	**121**
Styrelseledamot, Ingalill Östman	173	-	-	**173**	**135**
Styrelseledamot, Märta Jansdotter	180	-	-	**180**	**127**
Styrelseledamot, Henrik Stenström	197	-	-	**197**	**149**
Styrelseledamot, Per Hendar	186	-	-	**186**	**71**
Styrelseledamot, Andreas Svenungsson	101	-	-	**101**	**0**
Vd, Ricard Robbstål	3 663	132	2 146	**5 941**	**5 222**
Andra ledande befattningshavare, 5 personer	6 553	550	2 995	**10 098**	**10 633**

Not 7 Personal och löner, fortsättning

Ersättningar till ledande befattningshavare
Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Rörlig ersättning förekommer inte. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med vd utgör ledningsgruppen. Övriga förmåner avser tjänstebil, sjukvårdsförsäkring, lunch- och räntefömån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Bolaget har förmånsbestämda och premiebestämda pensionsplaner.

Pensioner
Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta i SPP, FPK och Länsförsäkringar Liv. Pensionsavtalet med vd innebär att 35 procent av årslönen avsätts till pension. Vd:s tidigare intjänad pension är tryggad via en kapitalförsäkring där värdeförändringen redovisas över resultaträkningen. Av övriga ledande befattningshavare har en person förmånsbestämd pension enligt kollektivavtal och fyra personer premiebestämd pension.

Avgångsvederlag
I händelse av uppsägning från bolagets sida gäller för vd 24 månaders uppsägningstid. Vid egen uppsägning gäller sex månaders uppsägningstid.

Ersättning till övriga medarbetare
Rörlig ersättning/provision förekommer bland säljande personal och regleras i kollektivavtal. Denna personal tillhör inte kategorin anställda i ledande position och bedöms inte i sitt dagliga arbete utöva ett sådant inflytande att de kan påverka bolagets risknivå. Övriga medarbetare har fast lön och gängse förmåner enligt gällande kollektivavtal för försäkringsbranschen. Rörlig ersättning på bolagsnivå förekommer i mindre omfattning till samtliga månadsavlönade med undantag av bolagsledning.

Beredningss- och beslutsprocess
Bolagets styrelse har utsett ett Ersättningsutskott. I detta ingår styrelsens ordförande och vice ordförande. Utskottet bereder ersättning för och övriga villkor till verkställande direktör. Utskottet beslutar om ersättning för ledningsgrupp och för övriga anställda som är direktrapporterande till vd. Utskottet har även till uppgift att följa upp och revidera rörlig ersättning på bolagsnivå.

Redogörelse för bolagets ersättningar till anställda under 2019
Denna har presenterats för ordinarie bolagsstämma och finns från samma dag tillgänglig på bolagets webbplats.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda samt sociala kostnader, tkr
Dotterföretag

	2019			2018		
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Summa	Styrelse och vd	Övriga anställda	Summa
Löner och ersättningar	2 200	11 555	**13 755**	2 291	11 910	**14 201**
Sociala kostnader	1 162	6 147	**7 309**	1 004	6 135	**7 139**
varav pensionskostnader	471	1 824	**2 295**	284	2 028	**2 312**

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
Deloitte AB, tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Revisionsuppdrag	-726	-571	-726	-532
Övriga tjänster	-256	-103	-256	-103
Summa	**-982**	**-674**	**-982**	**-635**

Beloppen inkluderar mervärdesskatt

Not 9 Övriga tekniska kostnader

Tkr	**2019**	**2018**
Cirka 7 procent av Länsförsäkringars andel av TFFs totala underskott	-5 213	-4 753
Summa	**-5 213**	**-4 753**

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFFs stadgar.

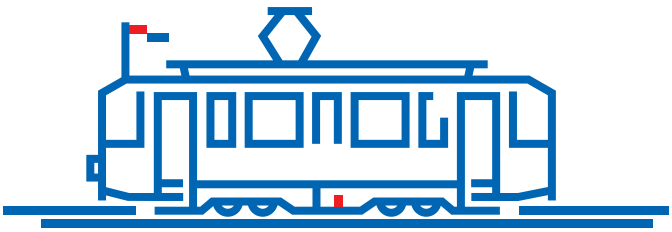

Not 10 Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Hyresintäkter från byggnader och mark	74	68	74	68
Utdelningar				
svenska aktier och andelar	311 564	45 385	26 465	47 612
utländska aktier och andelar	18 136	91 855	18 136	91 855
Ränteintäkter				
obligationer och andra räntebärande värdepapper	20 227	15 233	20 227	15 233
övriga ränteintäkter	2	79	2	79
Valutakursvinster	43 799	8 552	43 799	8 552
Realisationsvinster				
aktier och andelar	84 176	300 542	84 176	300 542
obligationer och andra räntebärande värdepapper	85	11 321	85	11 321
Summa	**478 063**	**473 035**	**192 964**	**475 262**

Not 11 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Byggnader och Mark	600	0	600	0
Aktier och andelar	1 173 277	-168 659	1 460 984	100 531
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19 923	-21 261	19 923	-21 261
Derivat	-3 840	3 840	-3 840	3 840
Summa	**1 189 960**	**-186 080**	**1 477 667**	**83 110**

Not 12 Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Driftskostnader från byggnader och mark	-138	-348	-138	-348
Kapitalförvaltningskostnader	-11 685	-9 746	-11 713	-9 704
Räntekostnader	-1 650	-14	-7	-14
Valutakursförluster	-1 464	-1 386	-1 464	-1 386
Realisationsförluster				
aktier och andelar	-10 858	-11 568	-10 858	-11 568
obligationer och andra räntebärande värdepapper	-1 955	-68	-1 955	-68
Summa	**-27 750**	**-23 130**	**-26 135**	**-23 088**

Not 13 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Aktier och andelar	-161 417	-116 153	66 684	-93 753
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 204	-7 805	3 204	-7 805
Summa	**-158 213**	**-123 958**	**69 888**	**-101 558**

Not 14 Nettoresultat av finansiella transaktioner

	Koncernen		Moderbolaget	
Finansiella tillgångar **Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen, tkr**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				
Aktier och andelar	1 693 804	435 323	1 681 470	440 842
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	41 484	-2 580	41 484	-2 580
Övriga fordringar	-3	1	-3	1
Värderingskategori handelsändamål				
Derivat	-3 840	3 840	-3 840	3 840
Summa	**1 731 445**	**436 584**	**1 719 111**	**442 103**

Not 15 Övriga intäkter och kostnader

Tkr	**2019**	**2018**
Provision från förmedlad affär, Liv och Hälsa	96 164	102 491
Provision från förmedlad affär, Bank	170 375	170 381
Provision från förmedlad affär, Agria	4 988	4 606
Summa övriga intäkter	**271 527**	**277 478**
Driftskostnader, Liv och Hälsa	-93 782	-102 298
Driftskostnader, Bank	-164 252	-146 324
Driftskostnader, Agria	-4 603	-4 185
Summa övriga kostnader	**-262 637**	**-252 807**
Summa övriga intäkter och kostnader	**8 890**	**24 671**

Not 16 Bokslutsdispositioner/Obeskattade reserver

	Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**
Utjämningsfond	**19 774**	**19 774**
Säkerhetsreserv		
Ingående balans	1 386 234	1 301 234
Årets avsättning/återföring	0	85 000
Utgående balans	**1 386 234**	**1 386 234**
Periodiseringsfond tax -13		
Ingående balans	0	14 417
Årets avsättning/återföring	0	-14 417
Utgående balans	**0**	**0**
Periodiseringsfond tax -14		
Ingående balans	17 500	17 500
Årets avsättning/återföring	-17 500	0
Utgående balans	**0**	**17 500**
Periodiseringsfond tax -15		
Ingående balans	20 000	20 000
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	**20 000**	**20 000**
Periodiseringsfond tax -16		
Ingående balans	18 000	18 000
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	**18 000**	**18 000**

Not 16 Bokslutsdispositioner/Obeskattade reserver, fortsättning

	Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**
Periodiseringsfond tax -17		
Ingående balans	19 000	19 000
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	**19 000**	**19 000**
Periodiseringsfond tax -19		
Ingående balans	44 500	0
Årets avsättning/återföring	0	44 500
Utgående balans	**44 500**	**44 500**
Överavskrivning		
Inventarier		
Ingående balans	7 112	6 847
Årets avskrivningar utöver plan	-540	265
Utgående balans	**6 572**	**7 112**
Summa obeskattade reserver	**1 514 080**	**1 532 120**

Not 17 Skatter

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Aktuell skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)				
Periodens skattekostnad/skatteintäkt	-6 484	-32 780	-4 350	-30 173
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-1 186	1 999	-1 186	1 999
Summa aktuell skatt	**-7 670**	**-30 781**	**-5 536**	**-28 174**
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)				
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster och förluster	-212 358	96 516	-212 358	96 516
Uppskjuten skatt avseende pensionskostnader	1 547	-2 081	1 547	-2 081
Uppskjuten skatt hänförlig till obeskattade reserver	3 961	-5 593	0	0
Uppskjuten skatt hänförlig till immateriella tillgångar	1 668	564	0	0
Summa uppskjuten skatt	**-205 182**	**89 406**	**-210 811**	**94 435**
Totalt redovisad skattekostnad	**-212 852**	**58 625**	**-216 347**	**66 261**

		Koncernen		
Avstämning av effektiv skatt	**2019 (%)**	**2019**	**2018 (%)**	**2018**
Resultat före skatt		**1 543 110**		**299 653**
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	21,4	-330 226	22,0	-65 924
Skatteeffekter av				
ej avdragsgilla kostnader	0,1	-2 237	1,3	-3 870
ej skattepliktiga intäkter	-8,0	123 828	-30,1	90 064
Skatt hänförlig till tidigare år	0,1	-1 186	-0,7	1 999
Skatt hänförlig till utländsk källskatt	0,0	-350	0,1	-406
Skatteeffekt av förändrad bolagsskatt	-0,1	1 148	-13,1	39 339
Schablonintäkt investeringsfond, periodiseringsfond och säkerhetsreserv	0,2	-3 829	0,9	-2 577
Redovisad skattekostnad	**13,8**	**-212 852**	**-19,6**	**58 625**

		Moderbolaget		
Avstämning av effektiv skatt	**2019 (%)**	**2019**	**2018 (%)**	**2018**
Resultat före skatt		**1 548 268**		**180 967**
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	21,4	-331 329	22,0	-39 813
Skatteeffekter av				
ej avdragsgilla kostnader	0,1	-862	1,4	-2 561
ej skattepliktiga intäkter	-7,8	120 119	-49,8	90 064
Skatt hänförlig till tidigare år	0,1	-1 186	-1,1	1 999
Skatt hänförlig till utländsk källskatt	0,0	-350	0,2	-406
Skatteeffekt av förändrad bolagsskatt	-0,1	1 090	-10,8	19 555
Schablonintäkt investeringsfond, periodiseringsfond och säkerhetsreserv	0,2	-3 829	1,4	-2 577
Redovisad skattekostnad	**14,0**	**-216 347**	**-36,6**	**66 261**

Not 17 Skatter, fortsättning

Redovisat i balansräkningen

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande

	Koncernen					
	Uppskjuten skattefordran (-)		Uppskjuten skatteskuld (+)		Netto	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Andra finansiella placeringstillgångar			600 816	388 458	600 816	388 458
Immateriella tillgångar			0	1 786	0	1 786
Obeskattade reserver			313 322	317 282	313 322	317 282
Pensionsavsättningar	-7 945	-6 398			-7 945	-6 398
Skattefordran/Skatteskuld	**-7 945**	**-6 398**	**914 138**	**707 526**	**906 193**	**701 128**

	Moderbolaget					
	Uppskjuten skattefordran (-)		Uppskjuten skatteskuld (+)		Netto	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Andra finansiella placeringstillgångar			600 816	388 458	600 816	388 458
Pensionsavsättningar	-7 945	-6 398			-7 945	-6 398
Skattefordran/Skatteskuld	**-7 945**	**-6 398**	**600 816**	**388 458**	**592 871**	**382 060**

Förändringar av uppskjuten skatt i temporära skillnader

	Koncernen			
Tkr	**Balans 1 jan 2019**	**Redovisat över resultaträkningen**	**Redovisat över balansräkningen**	**Balans 31 dec 2019**
Andra finansiella placeringstillgångar	388 458	212 358	0	600 816
Immateriell tillgång	1 786	-1 668	-118	0
Obeskattade reserver	317 282	-3 961	0	313 322
Pensionsavsättningar	-6 398	-1 547	0	-7 945
	701 128	**205 182**	**-118**	**906 193**

Tkr	**Balans 1 jan 2018**	**Redovisat över resultaträkningen**	**Redovisat över balansräkningen**	**Balans 31 dec 2018**
Andra finansiella placeringstillgångar	484 974	-96 516	0	388 458
Immateriell tillgång	2 350	-564	0	1 786
Obeskattade reserver	311 689	5 593	0	317 282
Pensionsavsättningar	-8 479	2 081	0	-6 398
	790 534	**-89 406**	**0**	**701 128**

	Moderbolaget			
Tkr	**Balans 1 jan 2019**	**Redovisat över resultaträkningen**	**Redovisat över balansräkningen**	**Balans 31 dec 2019**
Andra finansiella placeringstillgångar	388 458	212 358	0	600 816
Pensionsavsättningar	-6 398	-1 547	0	-7 945
	382 060	**210 811**	**0**	**592 871**

Tkr	**Balans 1 jan 2018**	**Redovisat över resultaträkningen**	**Redovisat över balansräkningen**	**Balans 31 dec 2018**
Andra finansiella placeringstillgångar	484 974	-96 516	0	388 458
Pensionsavsättningar	-8 479	2 081	0	-6 398
	476 495	**-94 435**	**0**	**382 060**

Not 18 Immateriella tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Ingående anskaffningsvärde	34 972	34 972	22 154	22 154
Förvärv	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	**34 972**	**34 972**	**22 154**	**22 154**
Årets avskrivningar	-6 994	-6 994	-4 430	-4 431
Nedskrivning	-5 555	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26 110	-13 561	-13 292	-8 862
Utgående balans	**8 862**	**21 410**	**8 862**	**13 293**

Immateriella tillgångar har en beräknad nyttjandeperiod av fem år och skrivs av med 20 procent per år.

Not 19 Byggnader och mark

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Förvaltningsfastigheter				
Ingående anskaffningsvärde	2 991	2 991	2 991	2 991
Utgående anskaffningsvärde	**2 991**	**2 991**	**2 991**	**2 991**
Ingående anskaffningsvärde	2 991	2 991	2 991	2 991
Orealiserad värdeförändring tidigare år	1 159	1 159	1 159	1 159
Årets orealiserade värdeförändring	600	0	600	0
Utgående verkligt värde	**4 750**	**4 150**	**4 750**	**4 150**
Påverkan på periodens resultat				
Hyresintäkter	74	68	74	68
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden	-138	-348	-138	-348
Rörelsefastigheter				
Nyttjanderättstillgångar (lokaler)	40 824	0	0	0
Utgående värde	**40 824**	**0**	**0**	**0**
Utgående balans	**45 574**	**4 150**	**4 750**	**4 150**

För upplysningar om nyttjanderättstillgångar hänvisas till not 27 Materiella tillgångar

Not 20 Aktier och andelar i dotterföretag

	2019		2018	
	Antal andelar	**Ägarandel i %**	**Antal andelar**	**Ägarandel i %**
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB, 556683-5897 Säte: Göteborg, Sverige	1 000	100,0	1 000	100,0
Försäkringsgruppen Väst AB, 556524-3721, Säte: Göteborg, Sverige	711	69,7	594	69,7
LFGB Innovation AB, 559183-9039, Säte: Göteborg Sverige	50 000	100,0	0	0,0

Tkr	**Moderbolaget**
Ingående anskaffningsvärde 2018-01-01	395 109
Aktieägartillskott	240 596
Anskaffning	4 405
Utgående anskaffningsvärde 2018-12-31	**640 110**
Ingående orealiserade värdeförändringar 2018-01-01	1 214 962
Årets orealiserade värdeförändring	388 892
Utgående orealiserade värdeförändringar 2018-12-31	**1 603 854**
Verkligt värde 2018-12-31	**2 243 964**
Ingående anskaffningsvärde 2019-01-01	640 110
Aktieägartillskott	-8 599
Anskaffning	11 713
Utgående anskaffningsvärde 2019-12-31	**643 224**
Ingående orealiserade värdeförändringar 2019-01-01	1 603 854
Årets orealiserade värdeförändring	552 300
Utgående orealiserade värdeförändringar 2019-12-31	**2 156 154**
Verkligt värde 2019-12-31	**2 799 378**

Not 21 Aktier och andelar i intresseföretag

	Koncernen			
	2019		2018	
	Antal andelar	Ägarandel i %	Antal andelar	Ägarandel i %
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437 Säte: Göteborg, Sverige	20 203 112	16,9	20 203 112	16,9

	Moderbolaget			
	2019		2018	
	Antal andelar	Ägarandel i %	Antal andelar	Ägarandel i %
Försäkringsgruppen Väst Komplementär AB, 559220-0827 Säte: Göteborg, Sverige	15 000	30,0	0	0,0
LFant AB, 559085-6802 Säte: Helsingborg, Sverige	100 000	33,3	100 000	33,3
Skadedjursbekämpning i Väst AB, 559164-8505 Säte: Vänersborg, Sverige	500 000	33,3	500 000	33,3

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är kommanditdelägare i Försäkringsgruppen Väst Kommanditbolag, 969791-8796 med en ägarandel som uppgår till 27 procent och med ett insatskapital om 100 kr. Kommanditbolaget registererades under kvartal 4 2019 och har ännu ej genererat något resultat.

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Redovisat värde vid årets ingång	1 141 503	869 542	13 967	0
Aktieägartillskott	2 000	0	2 000	0
Förvärv	15	15 511	15	15 511
Minskning upparbetat övervärde pga utdelning	-34 345	-30 305	0	0
Ägd andel av årets resultat	236 592	286 755	-6 452	-1 543
Redovisat värde vid årets utgång	**1 345 766**	**1 141 503**	**9 532**	**13 967**

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Minskning upparbetat övervärde p g a utdelning	-34 345	-30 305	0	0
Ägd andel av årets resultat	236 592	286 755	-6 452	-1 543
Utdelning	34 345	30 305	0	0
Andel i intresseföretags resultat	**236 592**	**286 755**	**-6 452**	**-1 543**

	Koncernen				
	2019				
Tkr **Ägd andel av:**	**Intäkter**	**Resultat**	**Tillgångar**	**Skulder**	**Eget Kapital**
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437*	188 942	243 044	3 461 289	2 125 055	1 336 234
Försäkringsgruppen Väst Kommanditbolag, 969791-8796**	0	0	0	0	0
Försäkringsgruppen Väst Komplementär AB, 559220-0827**	0	0	0	0	0
LFant AB, 559085-6802	78	-4 431	9 409	282	9 127
Skadedjursbekämpning i Väst AB, 559164-8505	174	-2 021	1 126	736	390

* För ytterligare information se bolagets hemsida www.platzer.se
** Bolagen registererades under kvartal 4 2019 och har ännu ej genererat något resultat. Bolagen kommer att ha ett förlängt första räkenskapsår med första bokslut 2020.

	2018				
Tkr **Ägd andel av:**	**Intäkter**	**Resultat**	**Tillgångar**	**Skulder**	**Eget Kapital**
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437*	172 211	288 298	3 034 057	1 906 521	1 127 536
LFant AB, 559085-6802	24	-1 442	14 204	647	13 557
Skadedjursbekämpning i Väst AB, 559164-8505	0	-101	500	90	410

* För ytterligare information se bolagets hemsida www.platzer.se

Not 21 Aktier och andelar i intresseföretag, fortsättning

	Moderbolaget				
	2019				
Tkr Ägd andel av:	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget Kapital
Försäkringsgruppen Väst Kommanditbolag, 969791-8796*	0	0	0	0	0
Försäkringsgruppen Väst Komplementär AB, 559220-0827*	0	0	0	0	0
LFant AB, 559085-6802	78	-4 431	9 409	282	9 127
Skadedjursbekämpning i Väst AB, 559164-8505	174	-2 021	1 126	736	390

*Bolagen registererades under kvartal 4 2019 och har ännu ej genererat något resultat. Bolagen kommer att ha ett förlängt första räkenskapsår med första bokslut 2020.

	2018				
Tkr Ägd andel av:	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget Kapital
LFant AB, 559085-6802	24	-1 442	14 204	647	13 557
Skadedjursbekämpning i Väst AB, 559164-8505	0	-101	500	90	410

Not 22 Aktier och andelar

	2019		2018	
Tkr	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska noterade aktier och andelar	985 471	1 773 762	938 884	1 246 132
Svenska onoterade aktier och andelar	775 880	2 035 695	760 916	1 868 411
Utländska noterade aktier och andelar	891 951	1 544 426	1 011 048	1 345 243
Utländska onoterade aktier och andelar	108 097	232 761	79 360	180 301
Summa	**2 761 399**	**5 586 644**	**2 790 208**	**4 640 087**
Koncernen				
Svenska onoterade aktier och andelar som tillkommer i koncernen	769 030	1 459 258	455 409	1 096 506
Summa	**769 030**	**1 459 258**	**455 409**	**1 096 506**
Summa aktier och andelar i koncernen	**3 530 429**	**7 045 902**	**3 245 617**	**5 736 593**

För fullständig förteckning över aktier och andelar, vänligen kontakta Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

Not 23 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2019		2018	
Tkr	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Övriga svenska emittenter	347 874	347 294	389 545	389 826
Övriga utländska emittenter	79 278	77 191	108 799	106 365
Andelar i räntebärande fonder	757 651	813 220	673 395	705 323
Summa	**1 184 803**	**1 237 705**	**1 171 739**	**1 201 514**
Varav noterade värdepapper	1 099 746	1 153 427	1 106 466	1 133 554
Positiv skillnad till följd av att verkligt värde överstiger nominella värden		11 259		13 440
Negativ skillnad till följd av att verkligt värde ej överstiger nominella värden		-1 204		-5 679

För fullständig förteckning över obligationer och andra räntebärande värdepapper, vänligen kontakta Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

Not 24 Derivat

	2019		2018	
Tkr	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Teckningsoption	-	0	-	3 840
Summa	**0**	**0**	**0**	**3 840**

Not 25 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder

Tkr	Koncernen 2019		2018	
Finansiella tillgångar Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen	**Anskaffningsvärde**	**Verkligt värde**	**Anskaffningsvärde**	**Verkligt värde**
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				
Aktier och andelar	3 996 168	8 391 668	3 709 342	6 878 096
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 184 803	1 237 705	1 171 739	1 201 514
Upplupna ränteintäkter	-	2 022	-	2 113
Värderingskategori handelsändamål				
Derivat	-	0	-	3 840
Summa	**5 180 971**	**9 631 395**	**4 881 081**	**8 085 563**

Tkr	Moderbolaget 2019		2018	
Finansiella tillgångar Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen	**Anskaffningsvärde**	**Verkligt värde**	**Anskaffningsvärde**	**Verkligt värde**
Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				
Aktier och andelar	3 422 148	8 395 554	3 445 828	6 898 018
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 184 803	1 237 705	1 171 739	1 201 514
Upplupna ränteintäkter	-	2 022	-	2 113
Värderingskategori handelsändamål				
Derivat	-	0	-	3 840
Summa	**4 606 951**	**9 635 281**	**4 617 567**	**8 105 485**

Tkr	Koncernen 2019			
Information om finansiella instruments verkliga värden Finansiella tillgångar	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Summa**
Aktier och andelar	3 318 188	0	5 073 480	**8 391 668**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 217 789	0	19 916	**1 237 705**
Derivat	0	0	0	**0**
Upplupna ränteintäkter	2 022	0	0	**2 022**
Summa	**4 537 999**	**0**	**5 093 396**	**9 631 395**

Tkr	2018			
Information om finansiella instruments verkliga värden Finansiella tillgångar	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Summa**
Aktier och andelar	2 591 375	0	4 286 721	**6 878 096**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 201 514	0	0	**1 201 514**
Derivat	0	0	3 840	**3 840**
Upplupna ränteintäkter	2 113	0	0	**2 113**
Summa	**3 795 002**	**0**	**4 290 561**	**8 085 563**

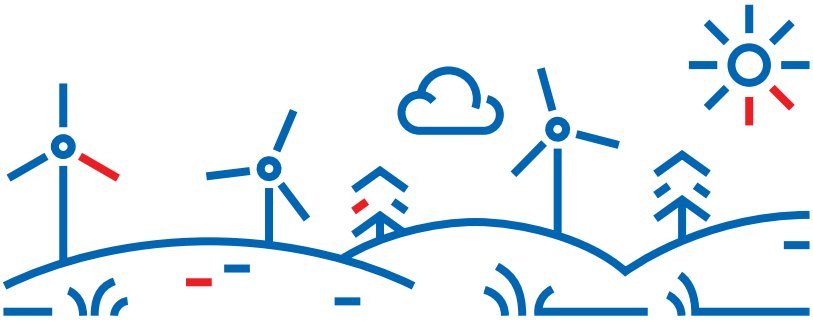

Not 25 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder, fortsättning

Tkr	Moderbolaget 2019			
Information om finansiella instruments verkliga värden Finansiella tillgångar	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Summa**
Aktier och andelar	3 318 188	0	5 077 366	**8 395 554**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 217 789	0	19 916	**1 237 705**
Derivat	0	0	0	**0**
Upplupna ränteintäkter	2 022	0	0	**2 022**
Summa	**4 537 999**	**0**	**5 097 282**	**9 635 281**

	Moderbolaget 2018			
Information om finansiella instruments verkliga värden Finansiella tillgångar	**Nivå 1**	**Nivå 2**	**Nivå 3**	**Summa**
Aktier och andelar	2 591 375	0	4 306 643	**6 898 018**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 201 514	0	0	**1 201 514**
Derivat	0	0	3 840	**3 840**
Upplupna ränteintäkter	2 113	0	0	**2 113**
Summa	**3 795 002**	**0**	**4 310 483**	**8 105 485**

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelningen av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument.
Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

	Koncernen		Moderbolaget	
Specifikation av nivå 3	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Ingående balans	4 290 561	3 624 261	4 310 483	3 640 043
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	427 324	518 924	721 295	526 869
Anskaffningsvärde förvärv	491 318	151 513	73 641	392 108
Likvid vid försäljning	-115 807	-4 137	-8 137	-248 537
Summa	**5 093 396**	**4 290 561**	**5 097 282**	**4 310 483**

Not 26 Fordringar avseende direkt försäkring

Tkr	2019	2018
Fordringar hos försäkringstagare	275 277	267 616
Fordringar hos försäkringsföretag	24 942	30 638
Summa	**300 219**	**298 254**

Av fordringar hos försäkringstagare förväntas 0 kronor att bli återvunna mer än tolv månader efter balansdagen.

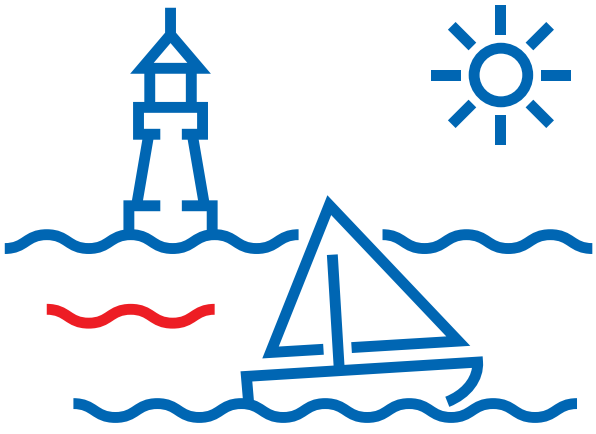

Not 27 Materiella tillgångar och varulager

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Anskaffningsvärde materiella tillgångar				
Ingående balans	53 794	45 876	52 411	43 117
Årets inköp	11 716	10 220	11 716	9 775
Avyttringar	-2 084	-2 302	-2 084	-481
Utgående balans	**63 426**	**53 794**	**62 043**	**52 411**
Avskrivningar materiella tillgångar				
Ingående balans	-32 813	-30 536	-32 118	-28 266
Årets avskrivningar	-7 476	-4 415	-7 262	-4 196
Avyttringar	1 896	2 138	1 896	344
Utgående balans	**-38 393**	**-32 813**	**-37 484**	**-32 118**
Nyttjanderättstillgångar (exklusive rörelsefastigheter)	**2 213**	**0**	**0**	**0**
Varulager	**1 514**	**0**	**0**	**0**
Utgående balans materiella tillgångar och varulager	**28 760**	**20 981**	**24 559**	**20 293**

Planenlig avskrivning har gjorts på inventarier efter deras ekonomiska livslängd varierande från 3 - 10 år.

Koncernen som leasetagare
Materiella tillgångar består av både ägda och leasade tillgångar som inte uppfyller definitionen av rörelsefastigheter.
Koncernens lokalhyror redovisas som rörelsefastigheter i balansräkningen.
Koncernen är leasetagare av underliggande tillgångar i leasingavtal för lokaler och bilar.

Nyttjanderättstillgångar, 2019

Tkr	**Lokaler**	**Bilar**	
Redovisat värde per 1 januari 2019	57 450	2 784	**60 234**
Periodens/Årets avskrivningar	-16 626	-571	**-17 197**
Redovisat värde per 31 december 2019	**40 824**	**2 213**	**43 037**

Nyttjanderättstillgångar har under året tillkommit med ett initialt redovisat värde uppgående till 1 154 tkr.

Leasingskulder
Koncernens leasingskulder redovisas inom övriga skulder i rapport över finansiell ställning i koncernens not 36 Övriga skulder.

Not 28 Förutbetalda anskaffningskostnader

Tkr	**2019**	**2018**
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	18 499	30 800
Årets avskrivning	-18 499	-30 800
Årets avsättning	19 729	18 499
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	**19 729**	**18 499**
Anskaffningskostnader med avskrivningstid		
inom 1 år	19 729	18 499
överstigande 1 år	-	-

Not 29 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Förutbetalda kostnader	39 864	63 574	37 800	60 003
Upplupna intäkter	98 779	98 820	98 779	98 820
Summa	**138 643**	**162 394**	**136 579**	**158 822**

Not 30 Eget kapital

Bundet kapital
Reserufond
Syftet med reservfonden har varit att spara den del av nettovinsten som inte gick åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt kapital
Balanserat resultat
Utgörs av föregående års fria egna kapital och blir tillsammans med årets resultat summa fritt kapital.

För specifikation av förändringar i eget kapital se Rapport över förändringar i eget kapital.

Not 31 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

	2019			2018		
Tkr	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	668 109	0	668 109	628 766	0	628 766
Premieinkomst	1 769 678	-84 387	1 685 291	1 651 997	-81 252	1 570 745
Intjänade premier under perioden	-1 714 291	84 387	-1 629 904	-1 612 654	81 252	-1 531 402
Utgående balans	**723 496**	**0**	**723 496**	**668 109**	**0**	**668 109**
Avsättning för kvardröjande risker						
Ingående balans	0	0	0	0	0	0
Tidigare års avsättning som tagits till resultatet	0	0	0	0	0	0
Nya avsättningar under perioden	0	0	0	0	0	0
Utgående balans	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Total utgående balans	**723 496**	**0**	**723 496**	**668 109**	**0**	**668 109**

Not 32 Avsättning för oreglerade skador

	2019			2018		
Tkr	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	746 090	-128 077	618 013	783 930	-138 635	645 295
Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	1 251 171	-139 618	1 111 553	1 189 929	-135 520	1 054 409
Avsättning för skadelivräntor	414 357	0	414 357	397 645	0	397 645
Avsättning för skaderegleringskostnad	92 480	0	92 480	87 120	0	87 120
Utgående balans	**2 504 098**	**-267 695**	**2 236 403**	**2 458 624**	**-274 155**	**2 184 469**
Ingående balans	2 458 624	-274 155	2 184 469	2 467 350	-309 005	2 158 345
Förväntad kostnad för skador som inträffat under den innevarande perioden	553 537	-24 871	528 666	600 869	-53 894	546 975
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	-508 063	31 331	-476 732	-609 595	88 744	-520 851
Utgående balans	**2 504 098**	**-267 695**	**2 236 403**	**2 458 624**	**-274 155**	**2 184 469**

Bolaget diskonterar olycksfall, trafik och skadelivräntor. Övrig affär är odiskonterad.

Not 33 Avsättning för återbäring

Tkr	2019	2018
Ingående balans	160 360	227 481
Under året reglerad återbäring	-148 101	-205 451
Återförd återbäring från tidigare år över resultaträkningen	-11 436	-18 670
Årets avsättning för återbäring	175 000	157 000
Avsättning för återbäring	**175 823**	**160 360**

Not 34 Pensioner och andra förpliktelser

Tkr	2019	2018
Reserverad pensionskostnad avseende förtida uttag utöver tryggandelagens regler	0	563
Avsättning till pensioner	**0**	**563**

Reserverad pensionskostnad ovan avser avsättning för personal födda 1955 eller tidigare, som enligt avtal har möjlighet att gå i pension vid 62 år.
Kostnaden för förmåns- och avgiftsbestämda pensioner redovisas i not 7.

Not 35 Skulder avseende direkt försäkring

Tkr	2019	2018
Skulder till försäkringstagare	196 962	184 821
Skulder till försäkringsföretag	937	1 042
Summa	**197 899**	**185 863**

Not 36 Övriga skulder

	Koncernen					
	2019			2018		
Återstående löptid övriga skulder, tkr	**På anfordran**	**< 1 månad**	**Totalt**	**På anfordran**	**< 1 månad**	**Totalt**
Övriga skulder	62 921	30 385	**93 306**	7 408	57 412	**64 820**
Utgående balans	**62 921**	**30 385**	**93 306**	**7 408**	**57 412**	**64 820**

Av övriga skulder utgör 43 037 tkr leasingskuld för 2019 till följd av implementering av IFRS 16. Inget belopp för leasingskuld ingår i jämförelsesiffror då koncernen redovisar övergången till IFRS 16 enligt modifierad retroaktiv metod, se vidare i not 1 Redovisningsprinciper.

	Moderbolaget					
	2019			2018		
Återstående löptid övriga skulder, tkr	**På anfordran**	**< 1 månad**	**Totalt**	**På anfordran**	**< 1 månad**	**Totalt**
Övriga skulder	20 394	28 924	**49 318**	7 408	56 234	**63 642**
Utgående balans	**20 394**	**28 924**	**49 318**	**7 408**	**56 234**	**63 642**

Not 37 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Semesterlöneskuld	13 884	12 975	12 932	12 022
Löner och provisioner	22 595	22 671	22 085	22 161
Sociala kostnader	11 918	12 332	11 457	11 436
Löneskatt	14 928	14 333	14 493	13 881
Övrigt	4 767	3 755	3 932	3 100
Summa	**68 092**	**66 067**	**64 899**	**62 600**

Not 38 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

	Koncernen			Moderbolaget		
	2019			2019		
Tkr	**Högst 1 år**	**Längre än 1 år**	**Totalt**	**Högst 1 år**	**Längre än 1 år**	**Totalt**
Övriga immateriella tillgångar	4 431	4 431	**8 862**	4 431	4 431	**8 862**
Byggnader och mark	16 132	29 442	**45 574**		4 750	**4 750**
Aktier och andelar i dotterföretag			**0**		2 799 378	**2 799 378**
Aktier och andelar i intresseföretag		1 345 766	**1 345 766**		9 532	**9 532**
Aktier och andelar	375 304	6 670 598	**7 045 902**	375 304	5 211 340	**5 586 644**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	123 771	1 113 934	**1 237 705**	123 771	1 113 934	**1 237 705**
Derivat			**0**			**0**
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		277	**277**		277	**277**
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador	40 000	227 695	**267 695**	40 000	227 695	**267 695**
Fordringar avseende direkt försäkring	300 219		**300 219**	300 219		**300 219**
Fordringar avseende återförsäkring	23 252		**23 252**	23 252		**23 252**
Övriga fordringar	100 949		**100 949**	100 679		**100 679**
Materiella tillgångar och varulager	8 874	19 886	**28 760**	7 262	17 297	**24 559**
Kassa och bank	178 547		**178 547**	168 938		**168 938**
Aktuell skattefordran	18 543		**18 543**	17 606		**17 606**
Upplupna ränteintäkter	2 022		**2 022**	2 022		**2 022**
Förutbetalda anskaffningskostnader	19 729		**19 729**	19 729		**19 729**
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	114 353	24 290	**138 643**	112 289	24 290	**136 579**
Summa tillgångar	**1 326 126**	**9 436 319**	**10 762 445**	**1 295 502**	**9 412 924**	**10 708 426**
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	723 496		**723 496**	723 496		**723 496**
Oreglerade skador	540 000	1 964 098	**2 504 098**	540 000	1 964 098	**2 504 098**
Återbäring	175 823		**175 823**	175 823		**175 823**
Andra avsättningar						
Pensioner och liknande förpliktelser			**0**			**0**
Skatter	59 287	846 906	**906 193**	59 287	533 584	**592 871**
Skulder avseende direkt försäkring	197 899		**197 899**	197 899		**197 899**
Skulder avseende återförsäkring	19 623		**19 623**	19 623		**19 623**
Aktuell skatteskuld			**0**			**0**
Övriga skulder	67 800	25 506	**93 306**	49 318		**49 318**
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	51 038	17 054	**68 092**	49 097	15 802	**64 899**
Summa skulder och avsättningar	**1 834 966**	**2 853 564**	**4 688 530**	**1 814 543**	**2 513 484**	**4 328 027**

Not 38 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder, fortsättning

	Koncernen			Moderbolaget		
	2018			2018		
Tkr	**Högst 1 år**	**Längre än 1 år**	**Totalt**	**Högst 1 år**	**Längre än 1 år**	**Totalt**
Övriga immateriella tillgångar	6 975	14 435	**21 410**	4 431	8 862	**13 293**
Byggnader och mark		4 150	**4 150**		4 150	**4 150**
Aktier och andelar i dotterföretag			**0**		2 243 964	**2 243 964**
Aktier och andelar i intresseföretag		1 141 503	**1 141 503**		13 967	**13 967**
Aktier och andelar	295 339	5 441 254	**5 736 593**	295 339	4 344 748	**4 640 087**
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	120 151	1 081 363	**1 201 514**	120 151	1 081 363	**1 201 514**
Derivat	3 840		**3 840**	3 840		**3 840**
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		997	**997**		997	**997**
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador	80 000	194 155	**274 155**	80 000	194 155	**274 155**
Fordringar avseende direkt försäkring	298 254		**298 254**	298 254		**298 254**
Fordringar avseende återförsäkring	38 638		**38 638**	38 638		**38 638**
Övriga fordringar	84 223		**84 223**	84 215		**84 215**
Materiella tillgångar	4 415	16 566	**20 981**	4 196	16 097	**20 293**
Kassa och bank	85 638		**85 638**	76 238		**76 238**
Aktuell skattefordran	267		**267**			**0**
Upplupna ränteintäkter	2 113		**2 113**	2 113		**2 113**
Förutbetalda anskaffningskostnader	18 499		**18 499**	18 499		**18 499**
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	140 223	22 171	**162 394**	136 652	22 170	**158 822**
Summa tillgångar	**1 178 575**	**7 916 594**	**9 095 169**	**1 162 566**	**7 930 473**	**9 093 039**
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	668 109		**668 109**	668 109		**668 109**
Oreglerade skador	550 000	1 908 624	**2 458 624**	550 000	1 908 624	**2 458 624**
Återbäring	160 360		**160 360**	160 360		**160 360**
Andra avsättningar						
Pensioner och liknande förpliktelser	563		**563**	563		**563**
Skatter	17 486	683 642	**701 128**	17 486	364 574	**382 060**
Skulder avseende direkt försäkring	185 863		**185 863**	185 863		**185 863**
Skulder avseende återförsäkring	38 240		**38 240**	38 240		**38 240**
Aktuell skatteskuld	6 460		**6 460**	6 460		**6 460**
Övriga skulder	64 820		**64 820**	63 642		**63 642**
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	49 013	17 054	**66 067**	46 798	15 802	**62 600**
Summa skulder och avsättningar	**1 740 914**	**2 609 320**	**4 350 234**	**1 737 521**	**2 289 000**	**4 026 521**

Not 39 Räntesats för diskontering av försäkringstekniska avsättningar

För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 3,9 procent. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,00 procent, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,40 procent, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Not 40 Specifikationer till kassaflödesanalys

	Koncernen		Moderbolaget	
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Av- och nedskrivningar av tillgångar	20 024	11 410	11 693	8 627
Rearesultat försäljning av finansiella placeringstillgångar	-113 782	-307 394	-113 782	-307 394
Orealiserad värdeförändring finansiella placeringstillgångar	-1 233 995	53 587	-1 541 104	19 992
Avsättning till pensioner	-563	-3 672	-563	-3 672
Försäkringstekniska avsättningar f e r	122 783	-1 654	122 783	-1 654
Ränta nyttjanderättstillgångar	1 644	0	0	0
Summa justering för poster som inte ingår i kassaflödet	**-1 203 889**	**-247 723**	**-1 520 973**	**-284 101**

Not 41 Ställda säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Tillgångar ställda till förmån för försäkringstagarna för att täcka försäkringstekniska avsättningar*	2 421 318	2 559 039	2 421 318	2 559 039
Övriga ställda panter och säkerheter	Inga	Inga	Inga	Inga

* Enligt FRL (2010:2043) Kap 6:11

Not 42 Eventualförpliktelser

Ansvar för 80 procent av uppkomna kreditförluster i förmedlade krediter tillhörande Länsförsäkringar Bank Göteborg och Bohuslän.Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter tills kreditförlusten är reglerad.

I egenskap av delägare i Länsförsäkringsbolagens Fastighetshandelsbolag Humlegården ansvaras för detta bolags förpliktelser med 4,0 procent.

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen (TFF). Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF.

Not 43 Investeringsåtaganden

	Koncernen		Moderbolaget	
Kvarvarande åtagande, tkr	**2019**	**2018**	**2019**	**2018**
Enligt avtal med finansiella institut har bolaget förbundit sig att investera följande belopp.	181 159	170 844	181 159	170 844

Låneåtagande om 130 mkr har avgetts till Humlegården Fastigheter AB, 556682-1202

Not 44 Disposition av moderbolagets vinst eller förlust 2019

Till bolagstämmans förfogande står följande vinstmedel, tkr	
Balanserat resultat	3 519 398
Årets resultat	1 331 921
Totalt	**4 851 319**

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, 4 851 319 tkr, disponeras enligt följande:	
Balanseras i ny räkning	4 851 319
Summa	**4 851 319**

Not 45 Närstående

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera vissa gemensamma verksamheter i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar.Tjänster tillhandhålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolagen avseende utförande av utvecklingsprojekt och ovan beskrivna service. Prissättning för serviceverksamhet inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom länsförsäkringsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel. Dessutom har bolaget under 2019 löpande transaktioner som omfattar kostnader och provisionsersättning avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän förmedlade affären, se not 15. Som närstående räknar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen.

Moderbolaget har en närstående relation med sina dotter- och intresseföretag se not 20 och 21. Det ena dotterföretagets verksamhet består i att äga och förvalta aktier i fastighetsbolag och det andra dotterföretaget bedriver förmedlingsverksamhet i enlighet med lagen om Försäkringsförmedling. Försäkringsgruppen Väst AB har mottagit ca 35 mkr i provisioner för anskaffning av försäkringar. I övrigt har marginella inköp eller försäljningar skett under året.

Samtliga transaktioner mellan närstående parter baseras på marknadsmässiga villkor.

	2019			
Tkr	**Intäkter**	**Kostnader**	**Fordringar**	**Skulder**
Länsförsäkringar AB	273 261	401 460	104 967	4 257
Länsförsäkringsbolagen	11 884	11 048	1 357	393
Länsförsäkringar Märklarservice AB	3 115	9 800	0	287

	2018			
Tkr	**Intäkter**	**Kostnader**	**Fordringar**	**Skulder**
Länsförsäkringar AB	279 075	370 480	105 038	10 589
Länsförsäkringsbolagen	14 667	9 682	2 446	738
Länsförsäkringar Märklarservice AB	3 132	9 297	0	341

Not 46 Resultat per försäkringsklass för moderbolaget

Tkr	Totalt 2019	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon övriga klasser	Trafik, ansvar mot tredje man	Brand- och annan egendomsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	**1 769 678**	142 829	430 047	218 048	759 912	54 954	56 627	1 662 417	107 261
Premieintäkt, brutto	**1 714 291**	136 193	416 431	221 176	735 755	53 531	54 854	1 617 938	96 353
Försäkringsersättningar, brutto	**-1 348 339**	-97 084	-288 328	-247 697	-582 796	-49 216	-28 289	-1 293 410	-54 929
Driftskostnader, brutto	**-352 575**	-33 787	-75 186	-46 403	-167 666	-12 557	-12 529	-348 128	-4 447
Resultat av avgiven återförsäkring	**-31 195**	-2 612	-15 839	18 849	-30 432	-463	-698	-31 195	0
Skadeprocent, brutto	**78,7**	71,3	69,2	112,0	79,2	91,9	51,6	79,9	57,0

Göteborg den 6 mars 2020

Hans Ljungkvist

Ulf Ek

Per Hendar

Märta Jansdotter

Gunilla Rittgård

Henrik Stenström

Andreas Svenungsson

Ingalill Östman

Ricard Robbstål

Fredrik Haglund

Susanne Skagvard

Vår revisionsberättelse har avlämnats den 6 mars 2020

Henrik Nilsson
auktoriserad revisor
Deloitte AB

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän, organisationsnummer 558500-8039

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän för räkenskapsåret 2019-01-01 – 2019-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 6–43 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Försäkringstekniska avsättningar – inträffade men ej rapporterade skador

I enlighet med not 32 uppgår per 31 december 2019 koncernens försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador brutto, före återförsäkrares andel, till 2 504 098 TSEK och netto, efter återförsäkrares andel till 2 236 403 TSEK. Av totala avsättningar för oreglerade skador utgör avsättningar för inträffade men ej rapporterade skador brutto 1 251 171 TSEK och netto 1 111 553 TSEK.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns avsättningar för inträffade men ej rapporterade skador är en väsentlig post i balansräkningen och den baseras på komplexa aktuariella beräkningar och antaganden. Resultatet av bolagets bästa bedömning avseende avsättningsbehovet för inträffade men ej rapporterade skador är beroende av historik och datakvalitet. De mest centrala antagandena med störst påverkan på posternas storlek är bedömningar av framtida ersättningsutflöden och diskonteringsfaktorer för hänförliga kassaflöden.

I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningarna av de inträffade men ej rapporterade skadorna bygger på och not 2 behandlar Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns risker och riskhantering kopplat till bedömningar av inträffade men ej rapporterade skador. Felaktiga bedömningar av ovanstående parametrar kan påverka värderingen av dessa avsättningar väsentligt och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av de inträffade men ej rapporterade skadorna.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen och effektiviteten av de kontroller som vi bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till försäkringssystemens datakvalitet, val av beräkningsmodell, bedömning av antaganden samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.
- Vi har involverat aktuariespecialister för att utföra kontrollberäkningar och utvärdera Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns modeller för beräkning av inträffade men ej rapporterade skador.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till de oreglerade skadorna är rättvisande och fullständiga baserat på koncernens redovisningsprinciper.

Värdering av finansiella placeringstillgångar där noterade priser saknas (nivå 3)

Koncernens placeringstillgångar uppgår till 9 631 395 TSEK per 31 december 2019 och tillgångarna värderas till verkligt värde i balansräkningen. I not 25 framgår det redovisade värdet av placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 utifrån IFRS 13. Värdet av totala finansiella placeringstillgångar där noterade priser saknas uppgår till 5 093 396 TSEK. Klassificeringen av aktier och andelar inom nivå 3 avser i huvudsak innehav i LFAB, fastigheter och andra onoterade innehav.

Risken i samband med värdering av finansiella placeringstillgångar till verkligt värde är i huvudsak relaterad till tillgångar som ej handlas på en aktiv marknad och som därmed kräver bedömning av verkligt värde. Dessa tillgångar klassificeras som nivå 3 enligt IFRS 13 och värderas med hjälp av modeller som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadspriser. I not 1 och 25 i årsredovisningen framgår det en redogörelse av tillämpade redovisningsprinciper vid värde-

ring av Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns placeringstillgångar inom nivå 3. Not 2 behandlar Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns aktiekursrisk.

De antaganden och modeller som används vid värderingen av dessa tillgångar är föremål för uppskattningar och bedömningar och området är därmed av särskild betydelse i vår revision.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- För innehavet i LFAB har vi granskat värderingen mot värderingsintyg som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har erhållit samt kontrollberäknat värderingen utifrån substansvärdet i LFAB.
- Verkligt värde för indirekt innehav i fastigheter har granskats mot externa rapporter över andelsvärde.
- Innehav i onoterade Private Equity-fonder har granskats mot värderingar erhållna från förvaltarna.
- Vi har utvärderat värderingskällornas uppgifter baserat på publikt tillgänglig information om motpartens finansiella rapportering. I tillägg har vi även kontrollerat att använd värderingsmetod är i enlighet med normgivning och branschpraxis.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till placeringstillgångar där noterade priser saknas är rättvisande och fullständiga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2-5 och 48-51. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten

och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Stockholm den 6 mars 2020

Henrik Nilsson
auktoriserad revisor Deloitte AB

Styrelse

Styrelse från vänster – Ricard Robbstål, Gunilla Rittgård, Ulf Ek, Ingalill Östman, Andreas Svenungsson, Per Hendar, Henrik Stenström, Märta Jansdotter, Hans Ljungkvist och Susanne Skagvard. Fredrik Haglund saknas på bilden.

Hans Ljungkvist

Göteborg *styrelsens ordförande*
egen företagare, Hans Ljungkvist AB
vald som ordförande 2019, vald till och med 2020
invald 2016, vald till och med 2022

Gunilla Rittgård

Onsala *styrelsens vice ordförande*
vd, Mediq Sverige AB
invald 2007, vald till och med 2022

Ulf Ek

Göteborg *ledamot*
senior advisor, Wallenstam AB
invald 2009, vald till och med 2022

Per Hendar

Göteborg *ledamot*
advokat, Advokatfirman dNovo
invald 2018, vald till och med 2021

Märta Jansdotter

Göteborg *ledamot*
vd, Gröna Gårdar AB
invald 2015, vald till och med 2021

Henrik Stenström

Uddevalla *ledamot*
egen företagare, Norrkila AB
invald 2017, vald till och med 2020

Andreas Svenungsson

Västra Frölunda *ledamot*
vice president – Group Strategy, Volvo Group
invald 2019, vald till och med 2022

Ingalill Östman

Göteborg *ledamot*
egen företagare, Ioway AB
invald 2014, vald till och med 2020

Ricard Robbstål

Mölndal *verkställande direktör*

Arbetstagarrepresentanter

Fredrik Haglund

Göteborg *personalrepresentant, säljare Sak företag*

Susanne Skagvard

Göteborg *personalrepresentant, innesäljare företag sak*

Ledning

Ledningsgrupp från vänster – Ann-Charlotte Holm, Björn Schedwin, Annika Lundberg, Helena Johnsson, Ricard Robbstål och Karolin Lindeman.

Ann-Charlotte Holm
affärsstödschef

Björn Schedwin
affärsområdeschef Sak och Skador

Annika Lundberg
affärsområdeschef Bank och Liv

Helena Johnsson
affärsområdeschef Sak Sälj och Marknad

Ricard Robbstål
verkställande direktör

Karolin Lindeman
HR-chef

Valberedning

Sara Wallin
Göteborg *valberedningens ordförande*
vd Almi Företagspartner Väst

Lena Lilja
Uddevalla *vice ordförande*
vd Lena Lilja & Co AB

Monica Crusner
Göteborg *ledamot*
advokat, vd Crusner Advokatbyrå

Helén Eriksson-Elf
Göteborg *ledamot*
före detta stadsdirektör Sundbybergs stad

Benny Karlsson
Uddevalla *ledamot*
egen företagare, styrelseuppdrag

Kontrollfunktioner, aktuarie och kundombudsman

Charlotta Löfstrand Hjelm
internrevisor

My Schnitzer
compliance

Björn Wallström
ansvarig riskhanteringsfunktionen

Linda Eidhagen
aktuarie

Lennart Vänerö
kundombudsman

Gemensam kundombudsman för tre länsförsäkringsbolag

Sedan 2014 har vi genom Samarbete i Väst en gemensam kundombudsman för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän, Länsförsäkringar Halland och Länsförsäkringar Älvsborg.

Kundombudsmannen är underställd styrelsen och arbetar oberoende i förhållande till vår organisation. Syftet med kundombudsmannen är att ge våra kunder möjlighet till snabb och kostnadsfri prövning av bolagets beslut.

Ärenden som kundombudsmannen prövar kan gälla villkorsfrågor, till exempel innehåll i försäkringsavtal eller oklarheter vid försäkringens tecknande. Frågorna kan gälla både privat försäkring och företagsförsäkring där bolaget är koncessionsinnehavare.

Även andra försäkringsfrågor av mer principiell karaktär kan prövas. Däremot prövar kundombudsmannen inga ansvars-, vållande- eller personskadeärenden.

2019 prövade kundombudsmannen 50 (46) ärenden för bolaget.

Fullmäktige

2019 utgörs fullmäktige av 60 ledamöter.

Göteborgs kommun

Mandatperiod 2017-2019

Anna Rogbrant
Bengt Andersson
Lars Berg
Lars Swahn
Malin Lilton
Malin Lundgren
Sara Wallin
Shahab Lazar
Toomas Tartu

Mandatperiod 2018-2020

Anders Sundin
Birgitta Gunér
Helén Eriksson-Elf
Jan Johansson
Josefin Locking
Lars Johansson
Marianne Lilja-Wittbom
Mayur Patel
Navid Hamidi
Ola Ekman
Susanna Lövung Sjöberg

Mandatperiod 2019-2021

Anna-Lena Johansson
Birgitta Granquist
Fredrik Högberg
Houda Zoubi
Ingrid Larsson
Jan Lindblom
Karl Malmström
Kenneth Lexell
Leila Alves Bonnier
Lill Andreasson
Carlos Rebelo Da Silva
Samir Mujanovic

Kranskommuner

I kranskommuner ingår kommunerna Härryda, Kungälv, Mölndal, Partille och Öckerö.

Mandatperiod 2017-2019

Gunilla Bökmark
Lizette Engström
Per-Anders Jimar
Pär Simonsson

Mandatperiod 2018-2020

Henrik Rogenfelt
Ingrid Fredriksson
Margareta Alexandersson
Niclas Tonsjö
Niclas Yngvesson
Thomas Alm

Mandatperiod 2019-2021

Elisabeth Lindén
Kasper Jönsson
Monica Crusner

Bohuslän

I Bohuslän ingår kommunerna Lysekil, Munkedal, Orust, Sotenäs, Stenungsund, Strömstad, Tanum, Tjörn och Uddevalla.

Mandatperiod 2017-2019

Benny Karlsson
Gun-Britt Svensson
Ida Aronsson Hammar
Leif G Andersson
Marianne Siverhav
Måns Ingemarsson
Ylva Dahl

Mandatperiod 2018-2020

Carin Ramneskär
Lena Lilja
Magnus Gregart
Peter Heie
Thore Gunnarsson

Mandatperiod 2019-2021

Elisabeth Olsson
Marcus Hofvander
Maria Andersson

Representanter i Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolags (publ) Försäkringstagarförening

Lena Lilja, Uddevalla
Elisabeth Lindén, Härryda

LF 05118 utg 14 Nordic Morning 2020-02

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

lansforsakringar.se